

Revitalizace okolí Anežského kláštera
Bc. Anna Podroužková
/ diplomová práce v atelieru Prof. Ing. arch. Zdenka Fránka
_ FUA TUL _ ZS 2014/2015

OBSAH//

A./ SEZNAM PŘÍLOH

B./ TEXTOVÁ ČÁST

ZADÁNÍ
ROZBOR MÍSTA A ÚKOLU
PRŮVODNÍ ZPRÁVA
TECHNICKÁ ZPRÁVA

C./ NÁVRH

SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ
SITUACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ
PŮDORYSY
ŘEZY
POHLEDY

VIZUALIZACE EXTERIÉRU
VIZUALIZACE INTERIÉRU
PERSPEKTIVY

B.00 ZADÁNÍ

Zadání volně navazuje na vypsanou studentskou soutěž Xella 2014-2015. Praha – Staré město, František. Volné plochy v historickém jádru města, které přímo navazují na areál Anežského kláštera a jsou vymezeny ulicemi Na Františku, Kozí, U Milosrdných a Klášterská. K tomuto místu se vztahují silné historické vazby. Cílem projektu je urbanisticky zpracovat neutěšenou situaci v historickém jádru města. Součástí práce je vytipování vhodných náplní budov a pozemků. Zachovat a podpořit genia loci v dané lokalitě. Zvýraznění důležitosti historicky cenné budovy Anežského kláštera. Důraz je kladen na citlivé zasazení do kontextu a panoramatu města.

B.01 ROZBOR MÍSTA A ÚKOLU

ANEŽSKÝ KLÁŠTER

V současnosti mrtvé místo.
Zmizelé město.
Mezi institucemi.
U řeky.
U silnice.

Zářez do krajiny města.
Dům z klášterní zdi.
Zed' z domu.
5m široký, 77m dlouhý, 15m vysoký.
Je vidět a není vidět.

Na jedné straně zdi město.
Parter.
Na druhé straně zdi
Klášterní zahrady.
Galerie.

Linie, hranice,
odříznutí se od minulosti.
Vymezení budoucnosti.
Sokl pro klášter.

Historie místa je obrovská. Klášter prošel mnoha přestavbami. Z toho poslední proběhla v letech 1965-1986 (projekt K.Kunca, J.Hlavatý). Celé území se nachází v části zmizelého města. Přestože se většina původní struktury zbourala, zůstává zde poslední nádech romantické minulosti. Místo je typické svými elevačními rozdílnostmi (až 4m), které vznikly zvýšením terénu po asanacích. Postupem času docházelo ke zvyšování okolní zástavby. Podél řeky se vybudovaly náplavky a rozvíjela se idea umísťování důležitých institucí podél nábřeží (Umprum, Rudolfinum, Právnická fakulta, hotel Intercontinental, nemocnice Na Františku, ministerstvo průmyslu a obchodu...). A tak Anežský klášter obklopený velkými objemy budov, zapuštěný 4m pod úroveň okolního terénu, ztrácel na své důstojnosti.

V současnosti je území v okolí anežského kláštera neprostupné. A přestože je v těsné blízkosti centra, není vyhledávanou lokalitou. Nachází se zde velké parkoviště, sportovní areál, předpolí kláštera je zanedbané. Začíná se zde ale stavět. V současnosti probíhá stavba rekonstrukce Obecního dvoru na luxusní bydlení se soukromou zahradou (Ricardo Boffil). A na nároží ulic U Obecního dvora a Ve Stínadlech roste hotel (KRR architektura). Vznikají zde i nové hospody (např. Public interest). Na hranici ulice U Milosrdných začíná městská zástavba, kde městský život (a to i noční) funguje. Za touto ulicí ale jakoby se člověk ocitl na kraji města. Situace se v budoucnosti ale pravděpodobně změní. Díky Norským fondům získá klášter (Národní galerie) peníze na otevření klášterních zahrad veřejnosti. Ty by mohli nalákat návštěvníky, kteří nejdou do kláštera pouze za uměním. Také se plánuje oživení náplavky Na Františku. V současnosti se zpracovávají v rámci koncepce pražských břehů na IPR návrhy na nové lavičky, toalety a infopoint v patě Čechova mostu. Tyto dvě místa by si mohla vzájemně pomoci.

B.02 PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Ideou je vrátit Anežskému klášteru důstojnost a podpořit klášterní charakter místa. přestože klášter slouží dlouhá léta jako galerie středověkého umění. Cílem je přiblížit místo do současnosti / budoucnosti. Rozvinout jej o další vrstvy. Město doroste ke klášteru. Nový blok Na Františku vytvoří ulice, vnitroblok, náměstíčko. Klášter se zapojí do města a neztratí přitom svou jedinečnou zklidněnou izolovanost.

KLÁŠTER EXTENSION

Anežský klášter, dnes zapadlý v terénu, dostane zpět svoji dominantu vytvořením nového ochozu s původní 800 let starou elevací, ze které člověk bude vnímat jeho původní měřítko. Vyroste nový sad a náměstíčko se sochami před kostelem sv. Salvatora. Protáhnutím konventu vznikne nový hlavní vstup do galerie. Protáhnutí ještě zvýrazní samotný konvent a posune hranici kláštera na současnou uliční / nábřežní čáru. Prosklenou přední fasádou nechá vyniknout starou fasádu, do které se zapichuje kovový vstup a výstup z galerie. Předpolí kláštera se stane hlavním vstupem do zahrad. Voda vytvoří klášteru zrcadlo.

OCHOZ

Obsahuje galerii pro dočasné výstavy. Druhá část ochozu má náplň kavárny, ze které si návštěvníci mohou užívat výhledy na klášter. Klenutý prostor, jehož klenby se zvyšují a snižují se otevírá do sadu subtilní skleněnou fasádou. Klenby jakoby levitovaly. Materiál působí solidně. Tmavý litý beton, odlitek. Nové je adekvátním partnerem starého, nepovyšuje se ani nesklání. Stínění je zajištěno výsuvným systémem ze země.

VSTUP

Krytý exteriér umocňuje výhled na historickou fasádu. A dává jí novou funkci vstupu a výstupu. Průchod do sadu u Salvatora a do zahrad kláštera Obchůdek s krytou částí pro prodej lístků. Vstup se dá v půlce uzavřít a hmota může ve spodní části sloužit jen jako průchod. Do areálu galerie je možné vstoupit i z města z Anežské ulice. Vzhledem k uspořádání galerie, kdy celé spodní patro je kvůli povodním volné. Lístek je ale možné zakoupit pouze v hlavní vstupní části objektu.

PŘEDPOLÍ KLÁŠTERA

Slouží jako hlavní přístup do klášterních zahrad. Jakoby se klášter propadl. Zářez do terénu. Jasně vymezení kláštera. Dívám se ze silnice přímo do korun stromů vyrůstajících zespodu. Z vody.

Dnes zbytkový prostor, problematické místo, dostane novou tvář a podstatu. Ochoz na úrovni vstupu (2m pod terénem silnice) nás odřízne od ruchu silnice a nechá vnímat jen vodu, stromy, zed', klášter. Zdobený vstup skrz zed' dostane větší pozornost.

Voda uzavírá klášter. Připomíná dřívější vztah k vodě dnes přerušovaný náplavkou. Vodní prvek ve městě přinese nové vnímání místa. V zimě bude sloužit jako kluziště. Využije lavici v ochozu k přezouvání bruslí. Přiláka obyvatele Prahy. Odkazuje na současnou tradici bruslení Na Františku.

ZAHRADY

Úpravy v zahradách – velký stůl pro pořádání akcí, schody sloužící pro sezení, bylinkové zahrady. U Ambitu menších bratří navrhuji zbourat současnou betonovou zed' a otevřít prostor do ulice Řásnovka. Látku nyní vedoucí do zdi prodlužují a navrhuji schody vedoucí na horní úroveň. Hlavní přístup do zahrad je od nábřeží. Zahrady nejsou průchozí, ale zůstávají místem klidu ve městě.

KNIHOVNA NÁRODNÍ GALERIE

Zářez do krajiny města.
Dům z klášterní zdi.
Zed' z domu.
5m široký, 77m dlouhý, 15m vysoký.
Je vidět a není vidět.
Otevření do klidu zahrad.
Osvícení zahrad.

V současnosti je knihovna umístěna ve Šternberském paláci. Na zapdlém místě, kam téměř nikdo nechodí. Je určena pro zaměstnance NG a pro studenty i veřejnost. Již 20 let se v NG mluví o jejím přemístění z důvodu nedostatečné prostorové kapacity. Návrh je motivován nalezením nového místa pro tuto knihovnu. Přemisťuji ji k anežskému klášteru a nalepuji na současnou vysokou zarostlou zed'. Převyšuje ji o jedno patro, které se otevírá jedním velkým oknem do kláštera. V noci jej osvíťí. Knihovna je specializovaná na výtvarné umění, grafiku, sochařství, architekturu a dějiny umění. Fond knihovny vzniká od roku 1880. Nejedná se o knihovnu pro širokou veřejnost. A podle toho je budova koncipována. V současnosti má knihovna cca 100 000 svazků a počítá se s růstem na dvojnásobek. Ředitel NG Jiří Fajt se zmiňuje o plánu spojeném s knihovnou ve strategickém rozvoji NG do roku 2020. Chtějí posílit postavení Knihovny NG přemístěním ze Šternberského paláce do vhodnějších prostor.

Nyní má knihovna 400 m2 zastavěnou plochu. Předpokladem je minimálně 2x tak velká užitná plocha. Nespočet knih je historicky velmi cenných a různých formátů. Extrémně obrovských nebo naopak malých. Knihy si z těchto důvodů nebude možno půjčovat. Jedná se tedy o prezenční knihovnu, proto jsem do horního patra s obřím oknem otevírajícím se do klidu zahrad umístila čítárny a studovny. Případnou potřebu stínění zajišťuje bílý závěs po celé délce oka.

Další patro bude k volnému výběru. Ostatní dvě patra slouží jako sklad, kde se knihy řadí podle formátu. V těchto dvou patrech jsou okna nežádoucí, tudíž tam žádná nejsou. Jen na konci chodby procházející celým objektem bude svítit jedno okno. Sklady jsou umístěny v prvním patře nad zemí vzhledem k tomu, že se pohybujeme v záplavovém území. Budova je vybavena dvěma výtahy, jeden bude sloužit pro návštěvníky, druhý pro zaměstnance knihovny, kteří budou ze skladu vozit knihy. Parter funguje jako jeden otevřený prostor. Nachází se zde kavárna a studovna pro návštěvníky knihovny i pro veřejnost. Navazují vstupy do výtahů, jeden vstup do zahrad kláštera, toalety, pracovny-možnost pronajmutí „místností“ či jen rezervace místa pro jednotlivce. Budova je napojena na zázemí pro zaměstnance (cca 10 zaměstnanců), kteří mají k dispozici kanceláře a místnost pro práci s knihami. Touto knihovnou procházejí katalogy z výstav NG, které vyměňují za katalogy zahraničních institucí.

Z parteru vnímám otevřený prostor do zahrad vnitrobloku školy. Na střeše je kavárna nad Prahou.

Tvar knihovny je beztvářý kvádr. Hmota intuitivně doplňuje kompozici areálu. Forma je volně inspirována umístováním sedmimetrových skládek dřeva do dvorů, jak je vidět na Langweilově modelu. Živoucí sklad knih.

Knihovna je napojena na zázemí pro zaměstnance v rekonstruované budově, která je součástí areálu kláštera. Zázemí je dále napojeno na restaurátorské dílny.

BLOK

Nový blok obklopuje klášter. Jakoby město dorůstalo okolo kláštera. Vytvoří ulice, náměstíčko a vnitroblok s veřejně přístupnými zahradami. Blok je inspirován sedlovými střechami a klasickou siluetou městských domů. Vzhledem k tendencím umístování významných institucí na nábřeží, jsem zvolila jako funkci vysokou školu, která přinese do zmrtvělého okolí každodenní život. V podzemní části se nachází parkoviště a technické zázemí. Parter z vnější strany komunikuje s městem. Je věnovaný obchůdkům, kavárnám, hospodám. Hlavní vstupy do bloku se nacházejí směrem od nábřeží a v zahradě vnitrobloku. Nábřežní fasáda bloku školy kopíruje půdorysně fasádu bývalých kasáren.

(Blok zpracovávám pouze jako urbanistickou ideu)

B.03 TECHNICKÁ ZPRÁVA

Knihovna

Jedná se o 1 samostatný objekt knihovny. Budova je 5,5m široká, 77m dlouhá a 15m vysoká. Má 4 patra. Budova je tvořena železobetonovými monolitickými zdmi o tloušťce 20 cm s maximálním rozpětím 5,5 m pro vynesení stropů. Budova je rozdělena na dva dilatační celky. Tuhost objektu zajišťující jádro v podobě monolitických stěn únikového schodiště. Základy jsou tvořeny základovou deskou na pilotách. (problematické podloží tekutých písků)

Vnitřní konstrukce je ocelová. Pod každým regálem je betonová plocha, lemovaná profily UPE, výška asi 240 mm. Mezilehlé desky pod regály končí v průběžném nosníku, který lemují koridor a přenáší zatížení do příčných nosníků. Patra tvořena z pororoštu, překrytého pochozím sklem s protiskluzovou úpravou.

Požární schodiště je ocelové. Střecha je částečně pochozí, je vynesena valenými klenbami.

Vertikální komunikace zajišťují dvě schodiště a dva hydraulické výtahy. Jeden slouží veřejnosti, druhý zaměstnancům k obsluhování skladů.

Okna tvoří fasádní systém velkoplošných v podlaze, stropu a stěnách uložených oken. Velikost křídel až 18 m2 (šířka až 6 m).

Kovové regály knih s posuvnými policemi probíhají skrz 2 patra budovy.

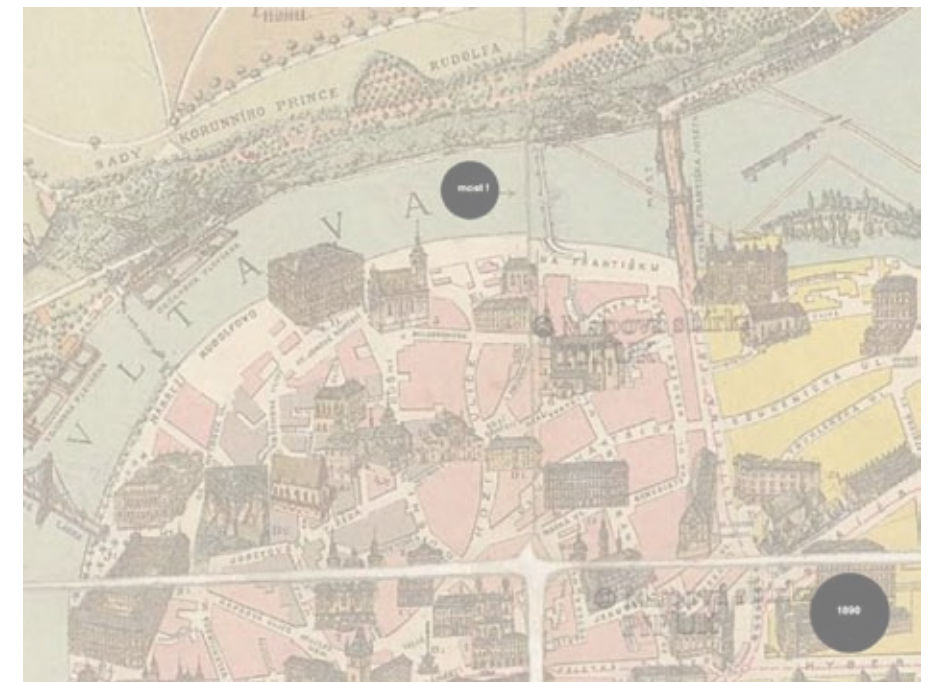
Stěny jsou izolovány 80mm vrstvou extrudovaného polystyrenu a omítnuté cementovou stěrkou. Zvenku budova působí jako kámen.

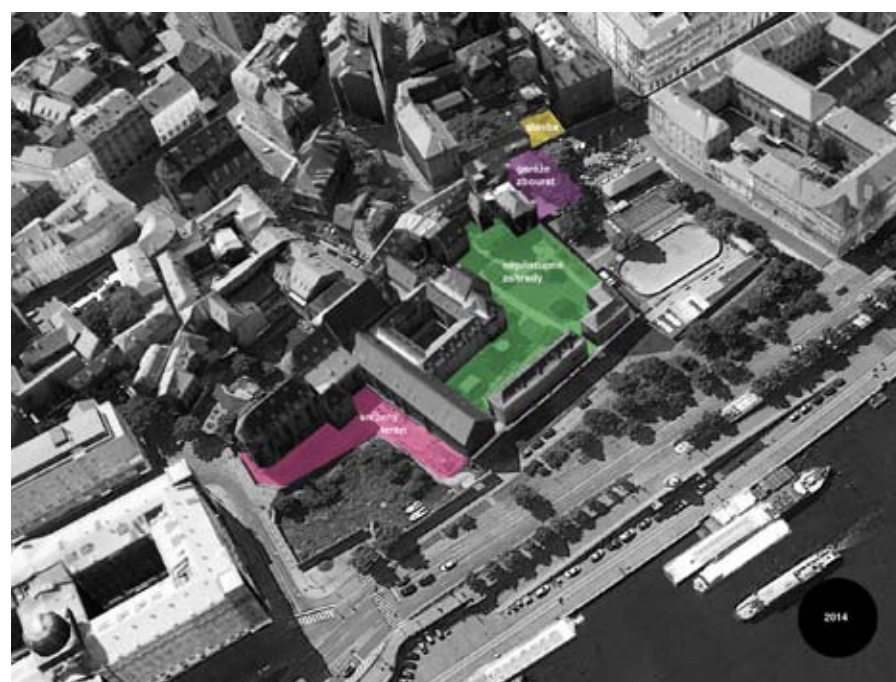
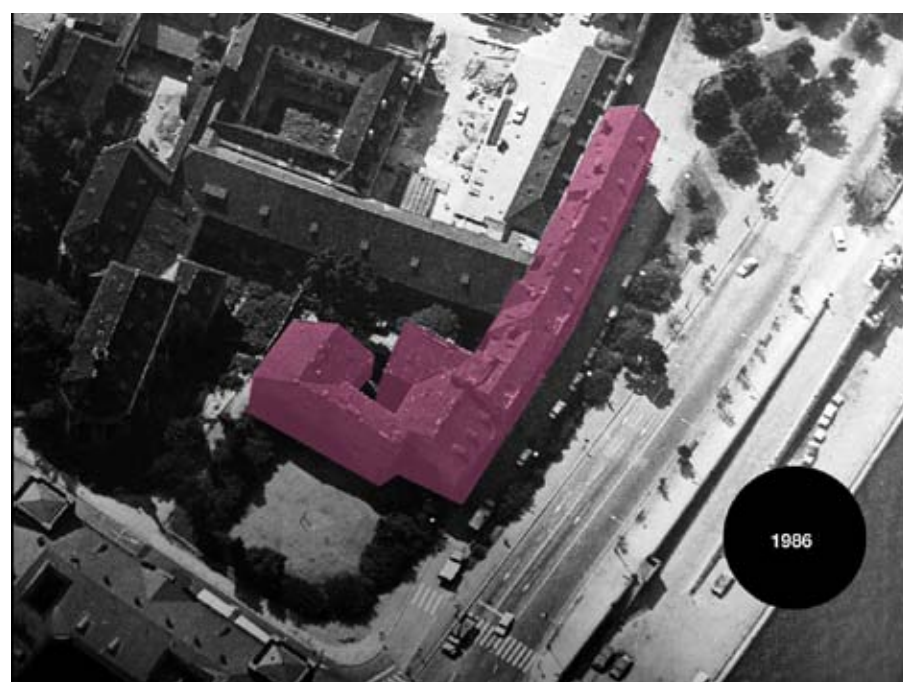
Vstup, ochoz

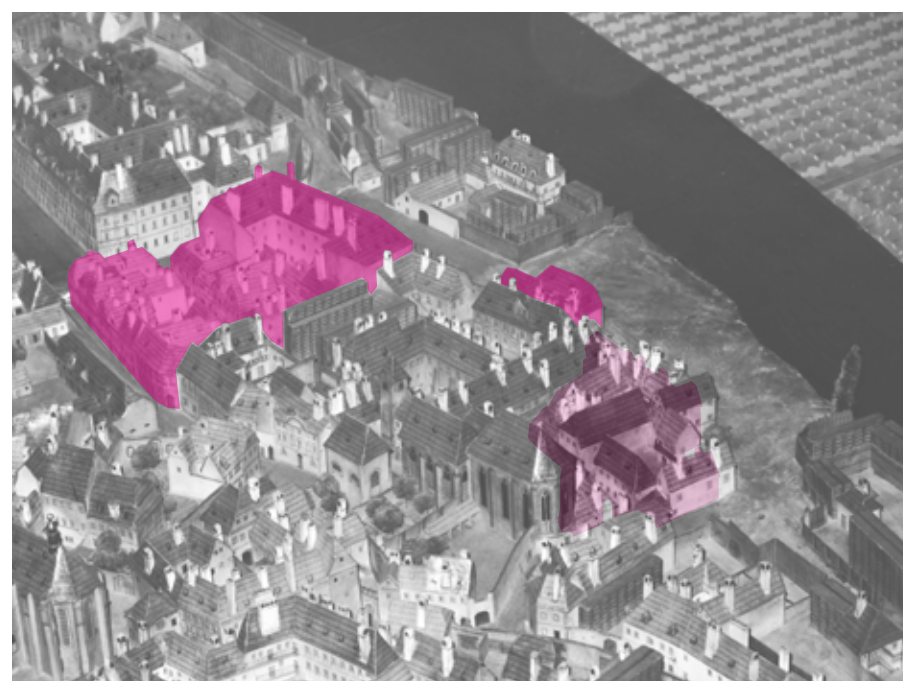
Dostavba u konventu kláštera je rozdělená na 2 části. Vstup a ochoz. Obě části jsou založeny na základové desce položené na pilotách. Budovy jsou zapuštěné z jedné strany 4m pod terénem. Výkopová jáma bude zajištěna pažením, využitým jako ztracené bednění.

Vstup je odlitý z tmavého monolitického betonu. Leštěného, naolejovaného. Funguje jako krytý exteriér. Beton bude proveden ve vodostavebním složení, které nepotřebuje další izolaci proti vodě. Klenba a stěny v ochozu jsou jsou odlité z betonu. Střecha je vynesena hřebenovými nosníky mezi nimiž probíhají menší žebra. Vše je zaklopené deskami ztraceného bednění, na němž bude provedena hydroizolační skladba vrstvy tepelné izolace a pojistné hydroizolace. Povrch je kontaktně zastěrkován cementovou stěrkou.

Okna tvoří fasádní systém velkoplošných posuvných oken uložených v podlaze, stropu a stěnách uložených posuvných oken. Velikost posuvných křídel dosahuje až 18 m2 (šířka až 6 m).









bydlení



uvnitř
/ klášterní
zahrady



garáže
budou
bourat



klášter



zahrady
a.k.



menších
bratří



ubytování
pro hostující
umělce



dílny pro
děti



catering



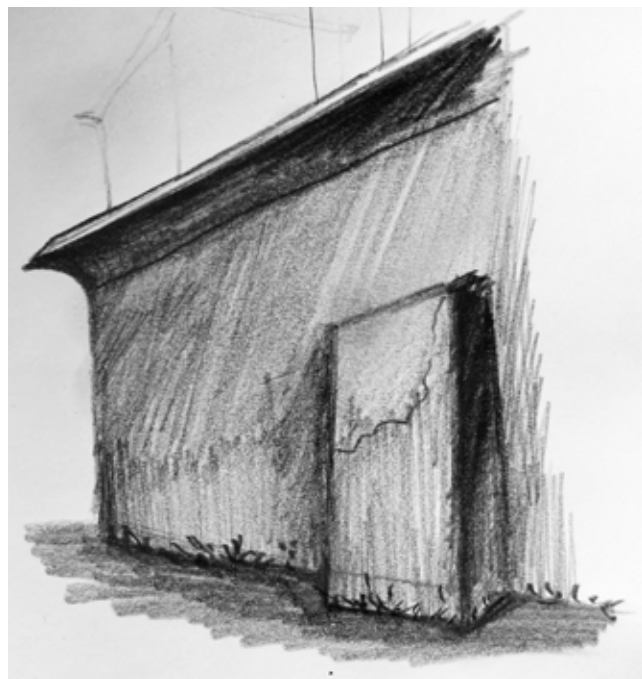
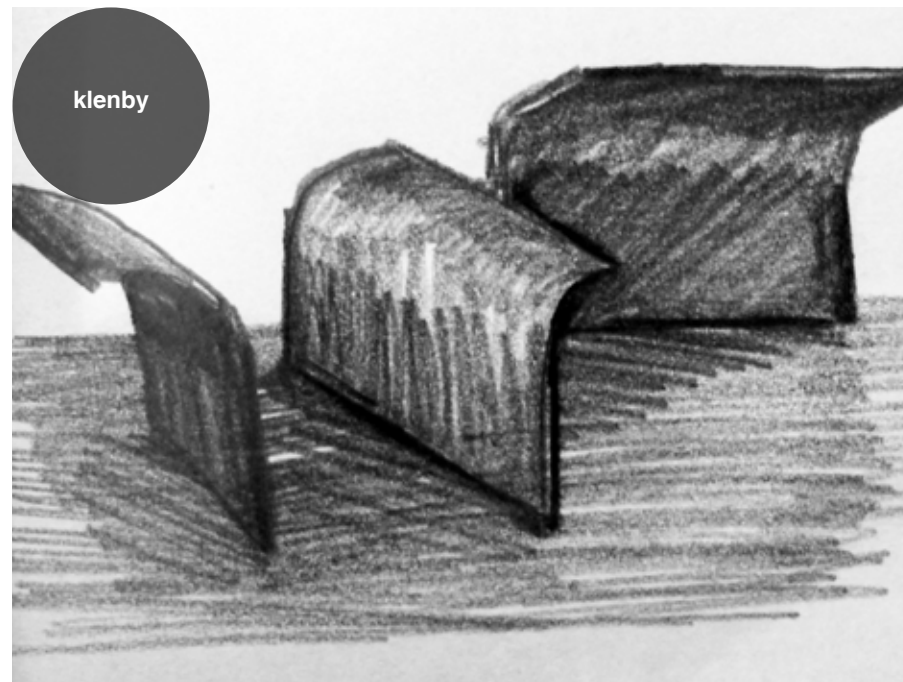
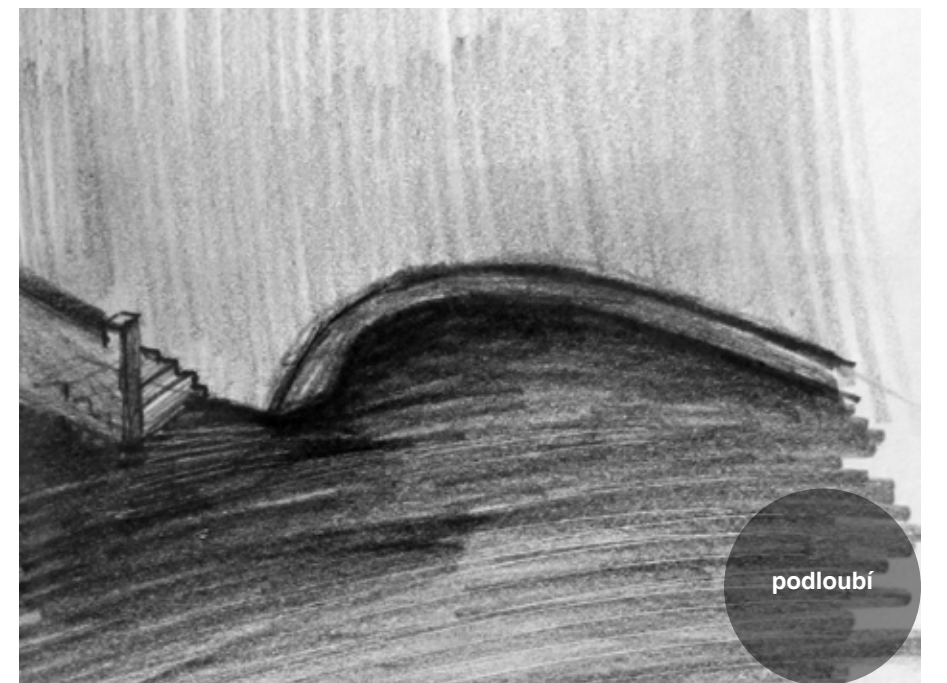
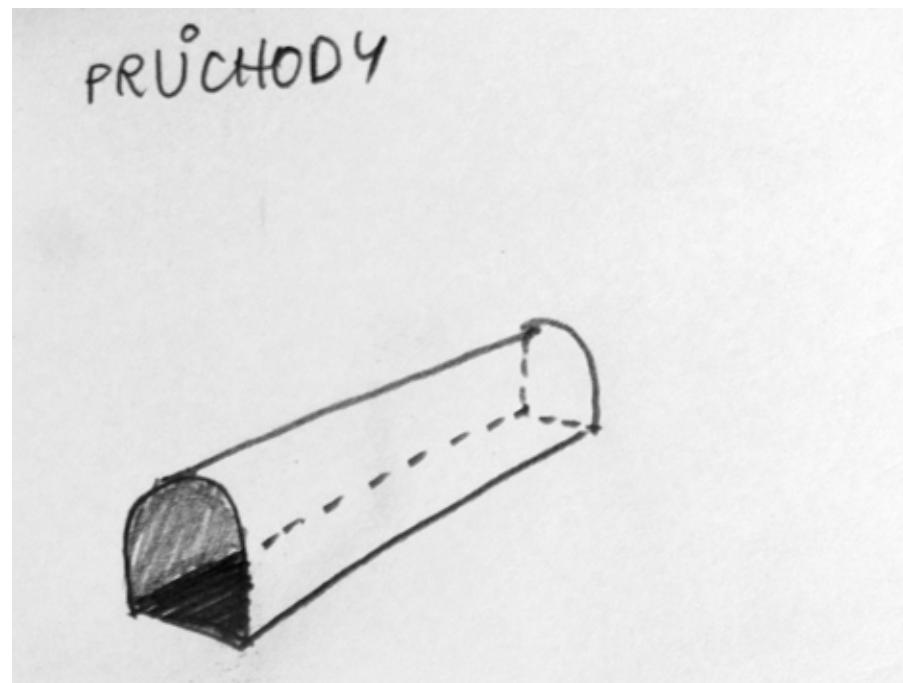
za
zdí



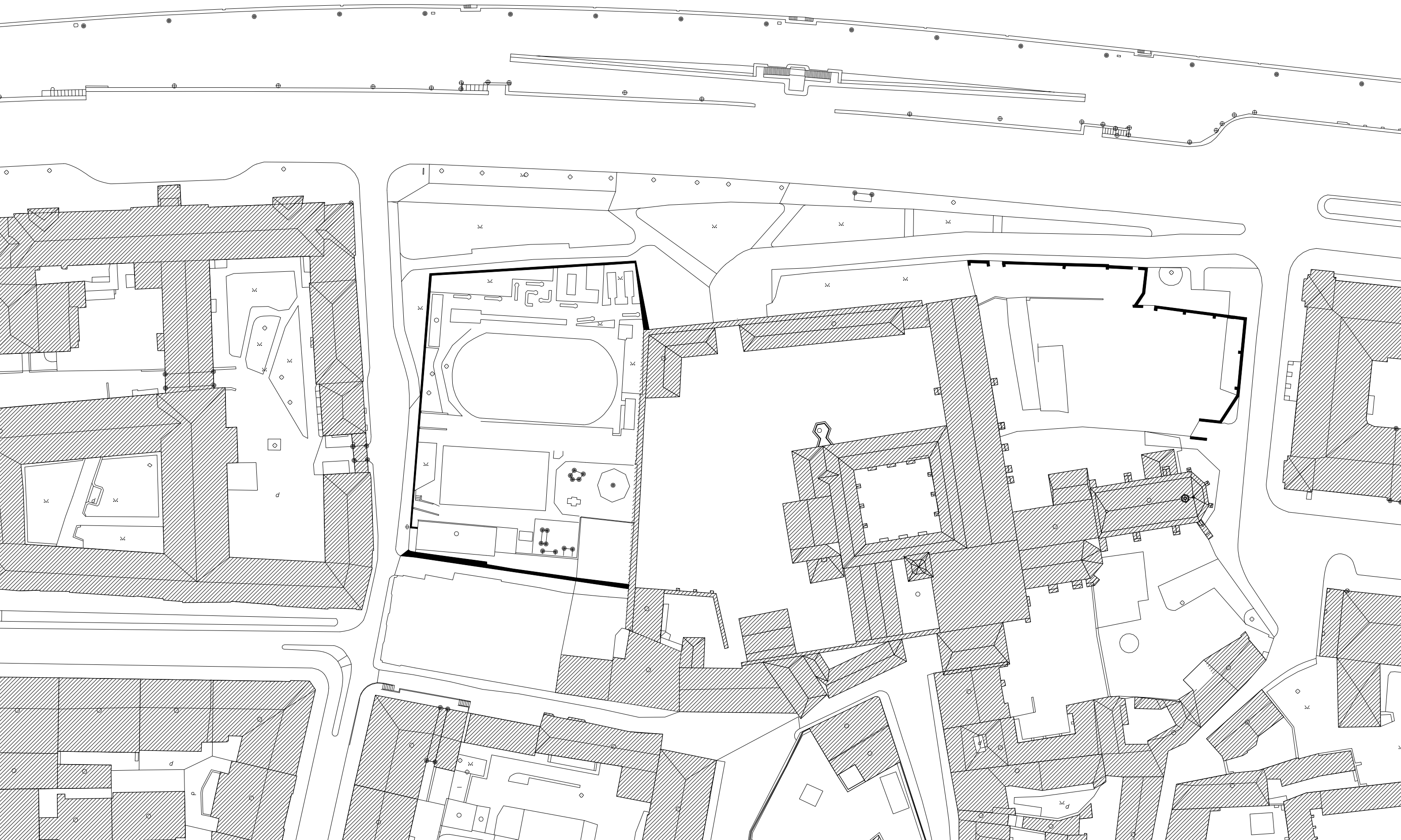
před
Salvátorem

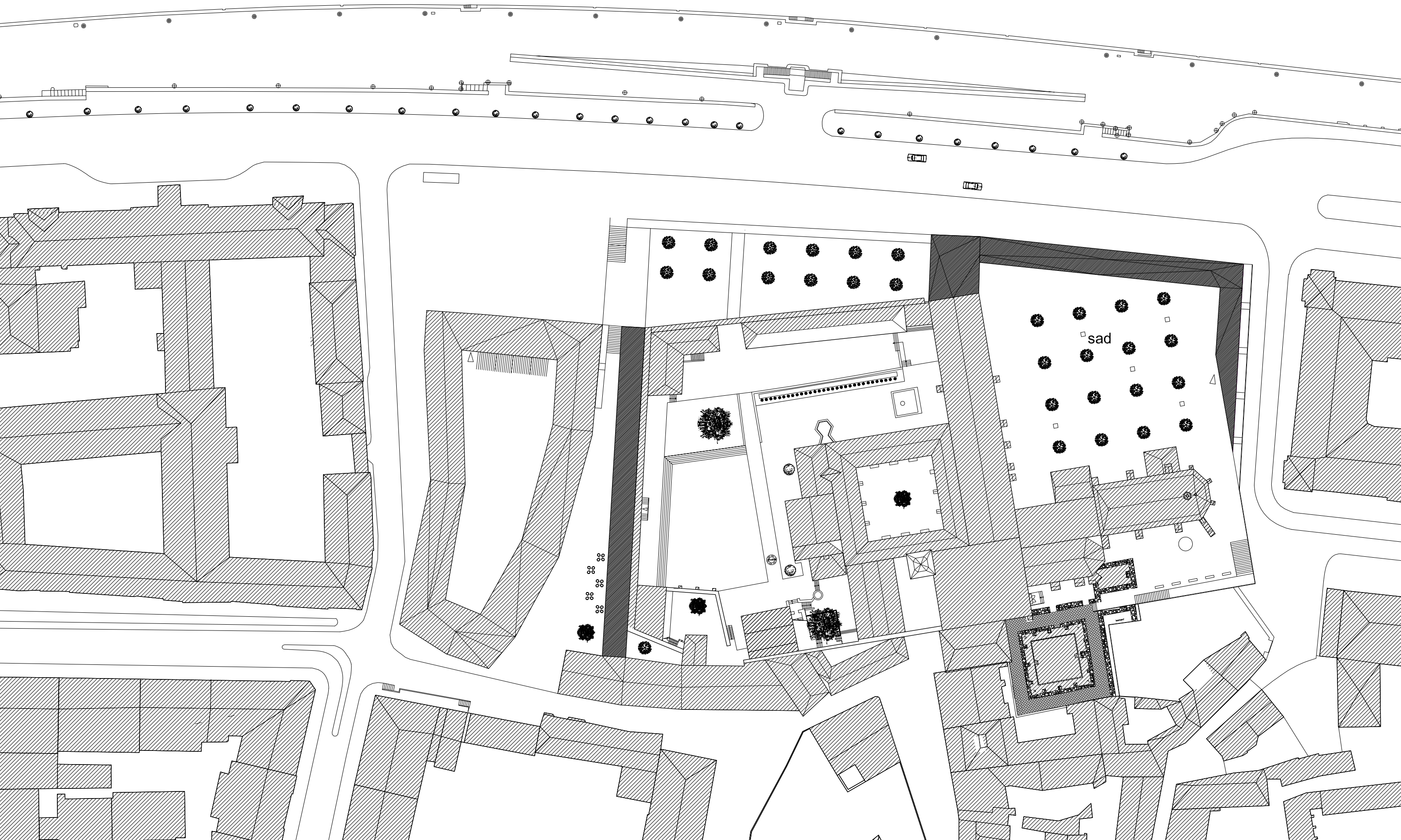














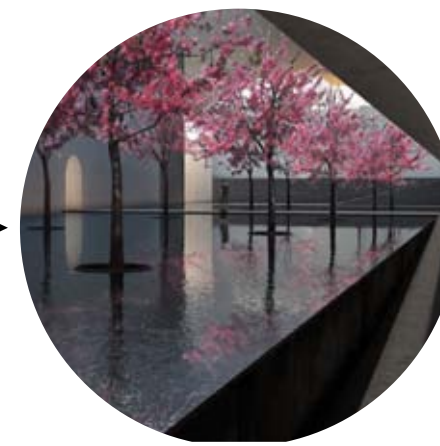
knihovna dnes
ve Šternberském
paláci



přesunutí knihovny
k anežskému
klášteru



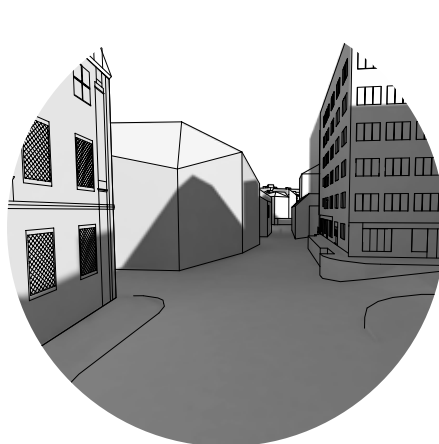
předpolí kláštera
místo má
atmosféru,
ruší silnice



nový sad,
ochoz
voda-zrcadlení
bruslení



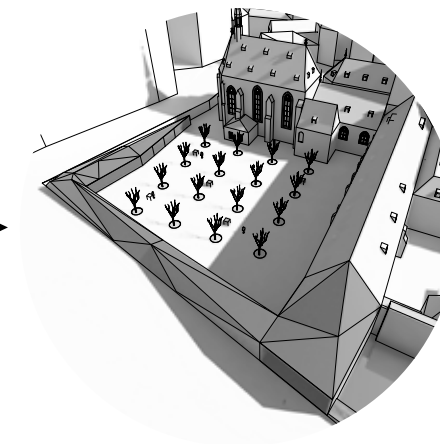
díra ve městě



ulice



zapadlý klášter



nový sad,
ochoz



SEDMIMETROVÉ
SKLÁDKY DŘEVA

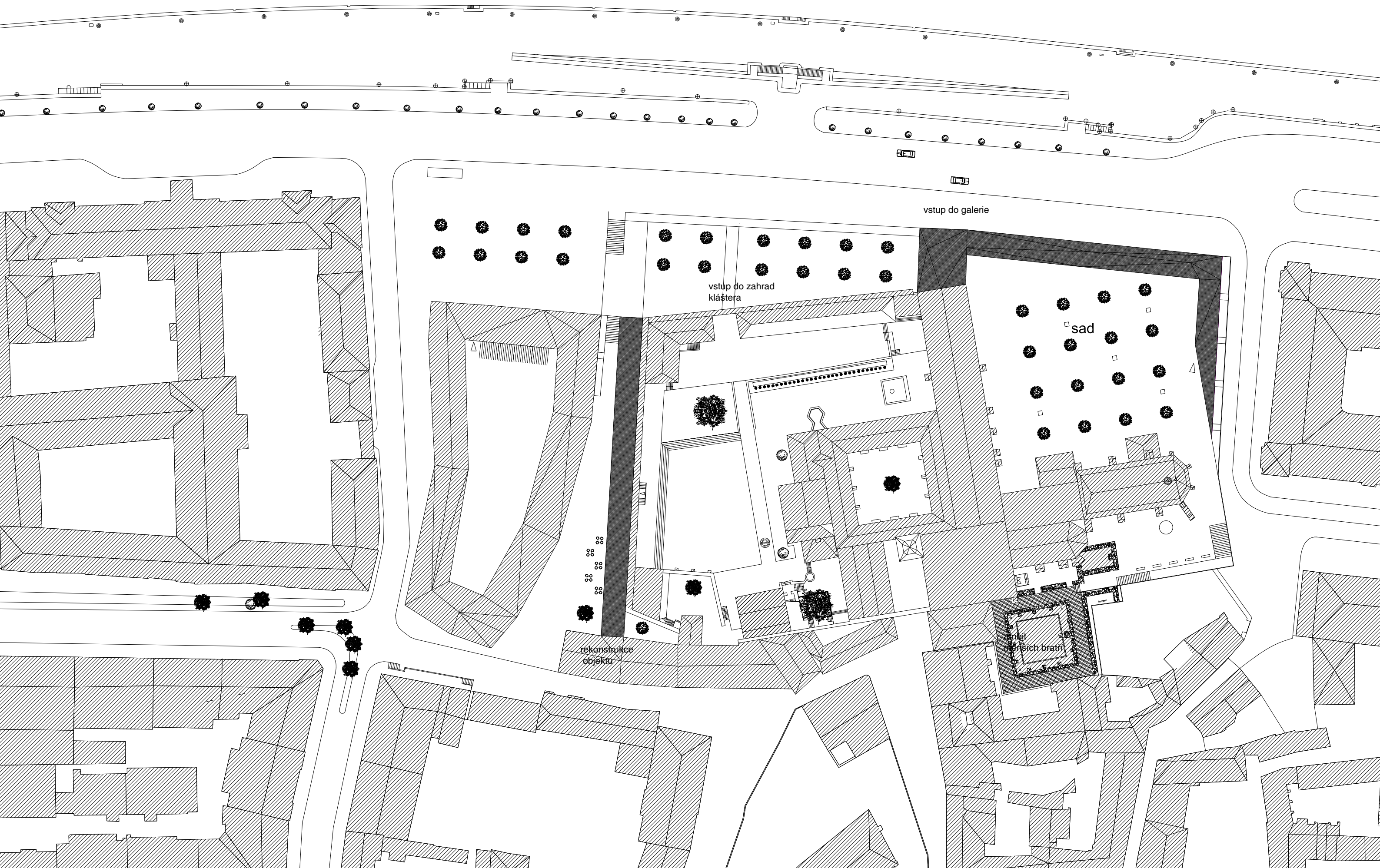


stará zarostlá zeď



stará zarostlá zeď
s knihovnou



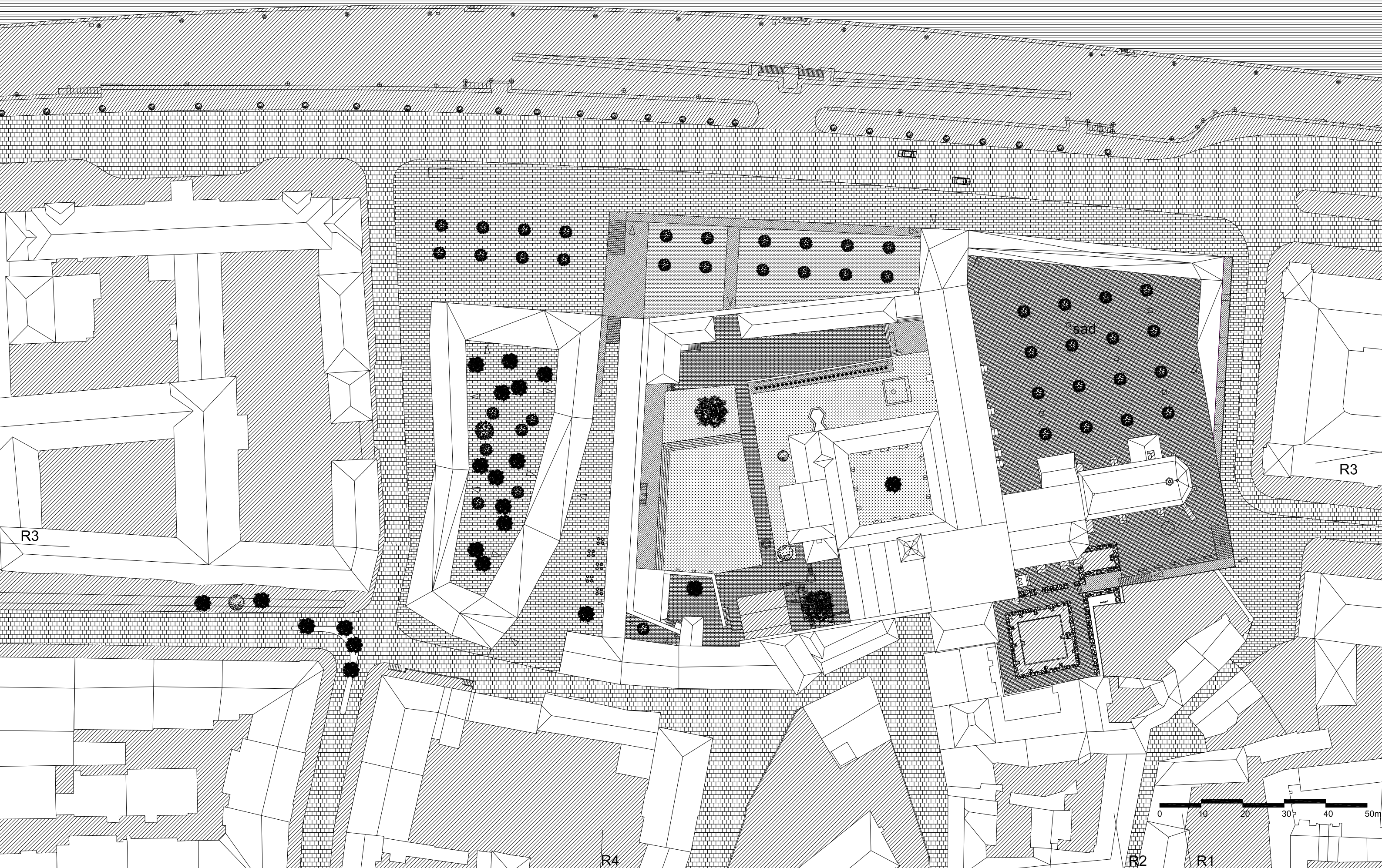


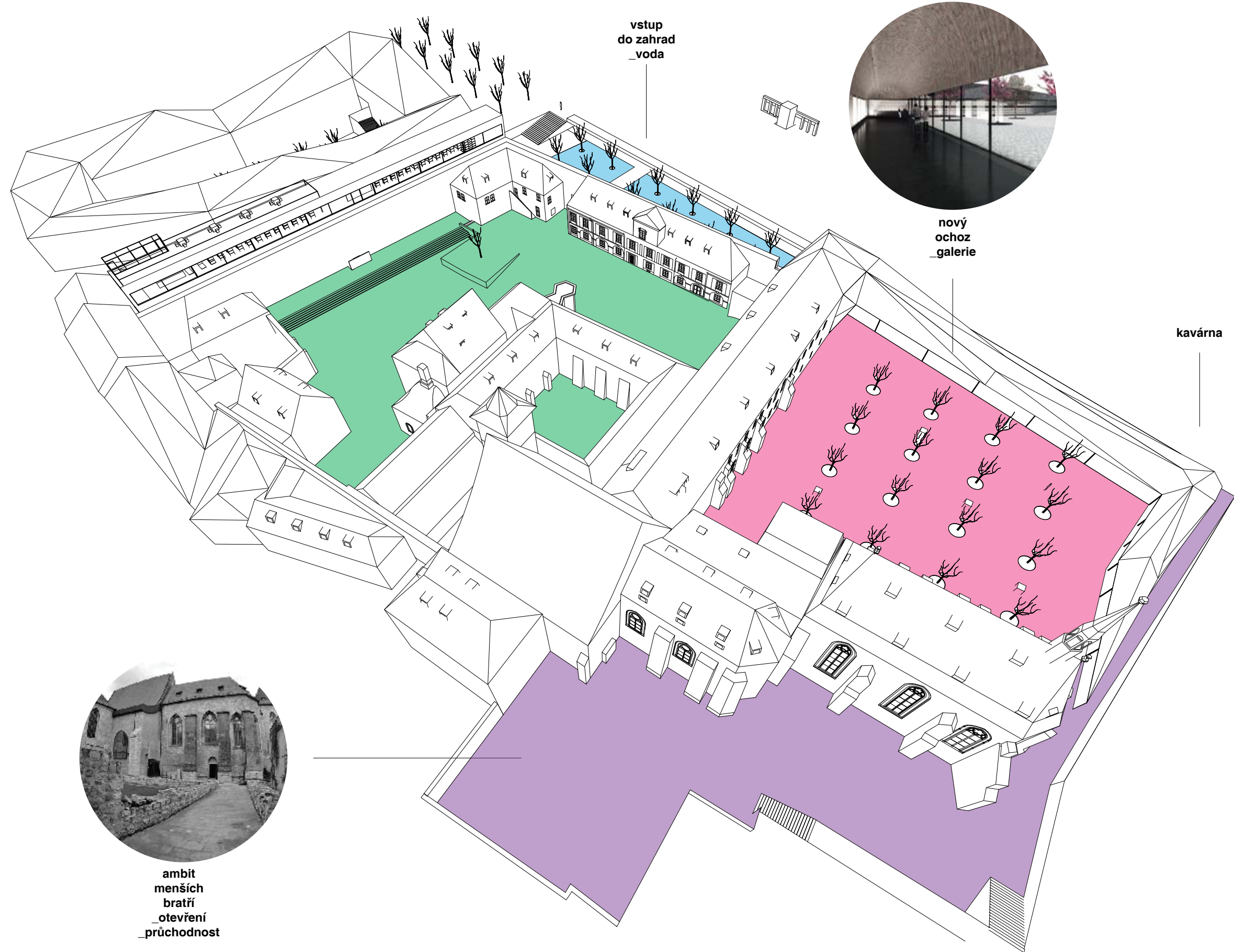


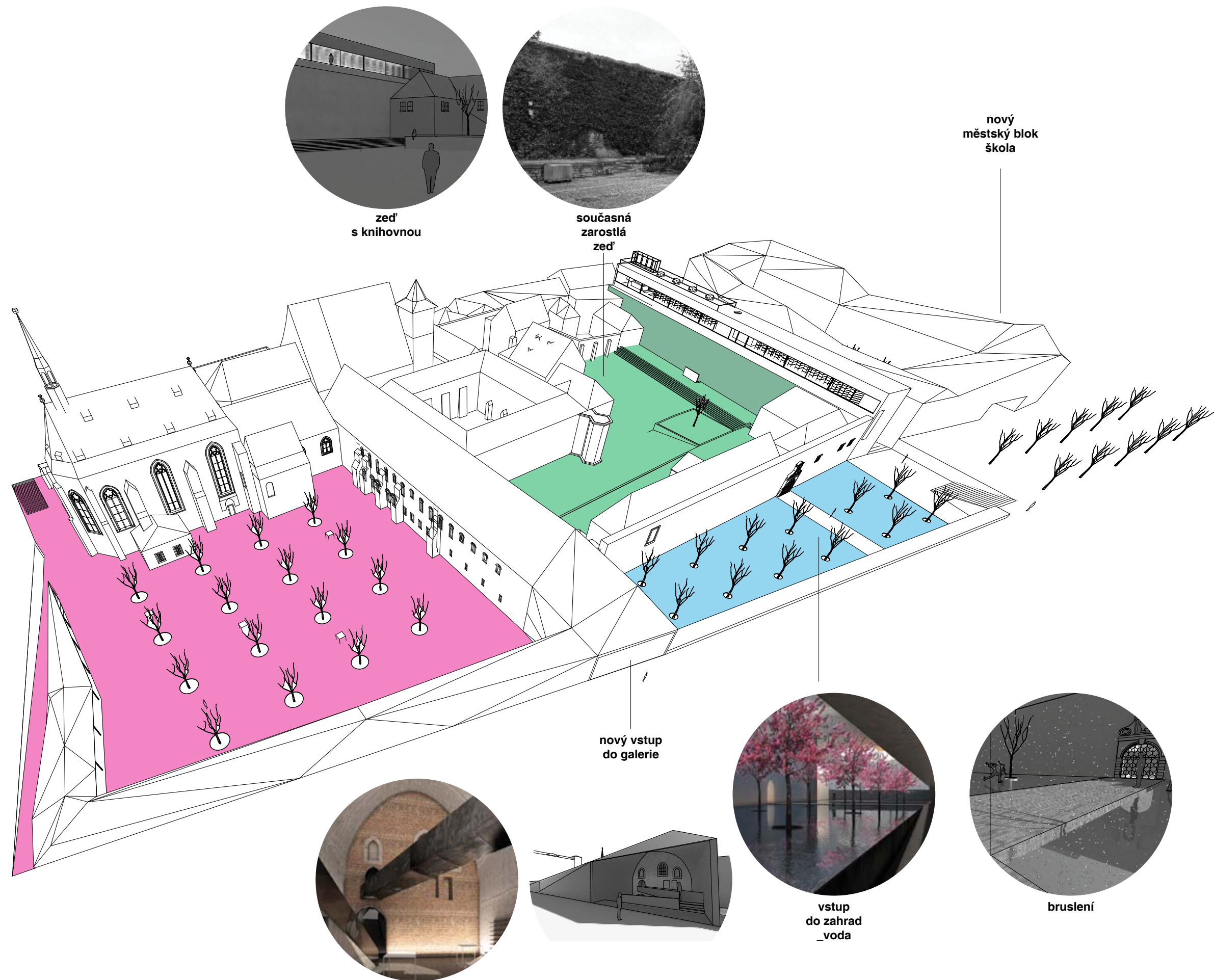
R4

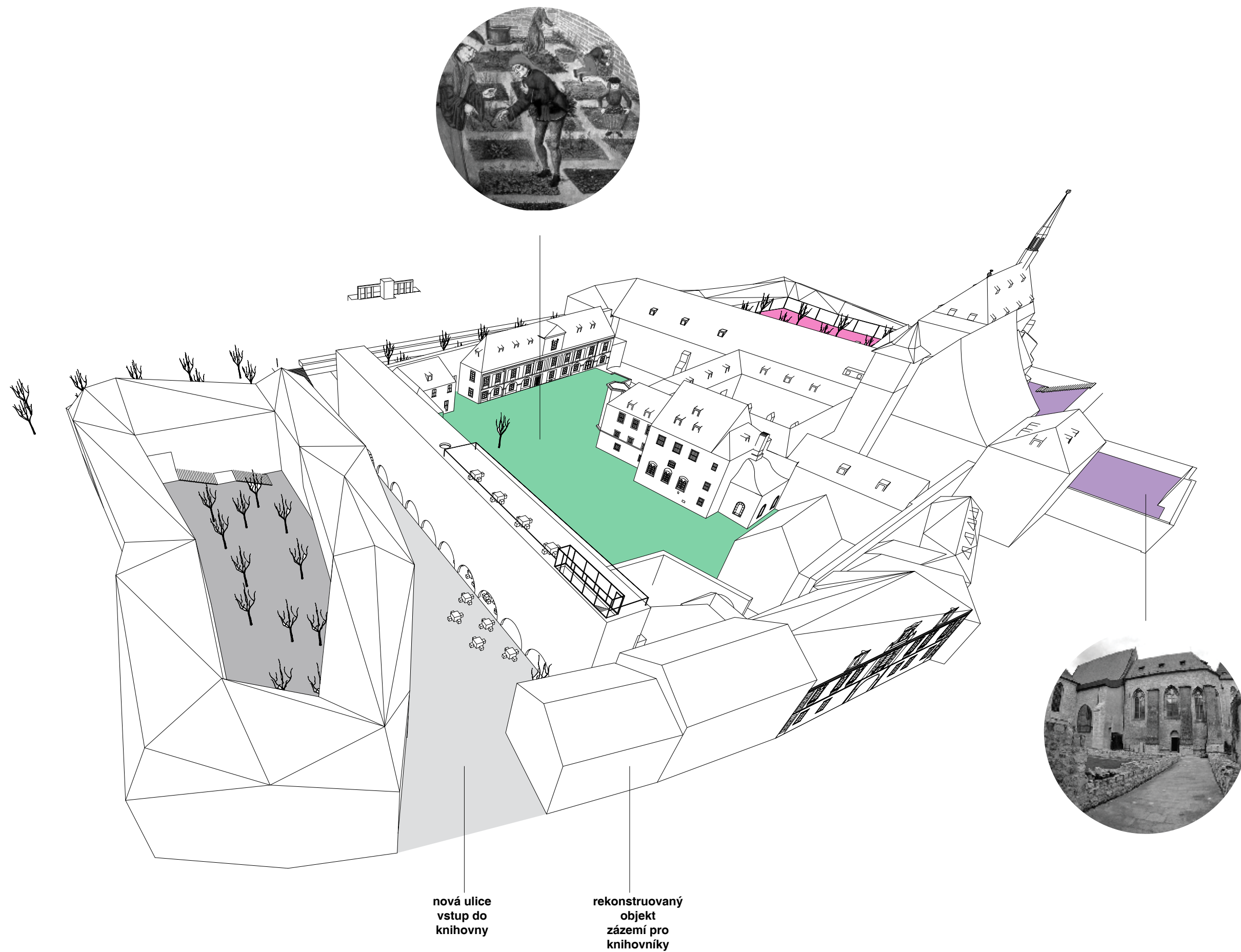
R2

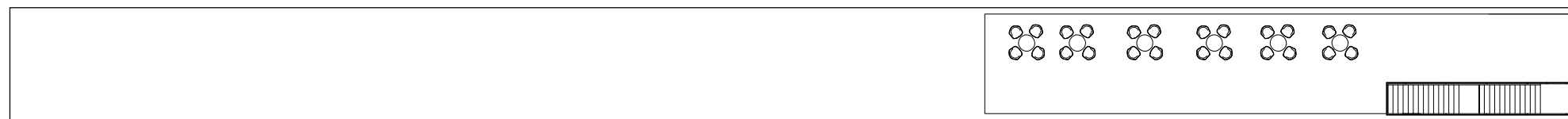
R1



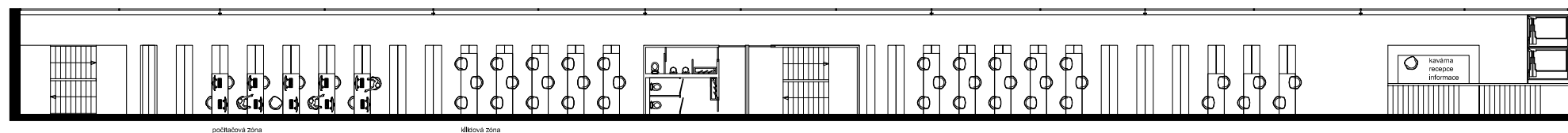




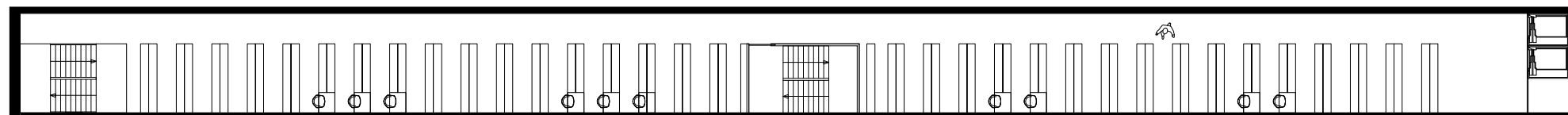




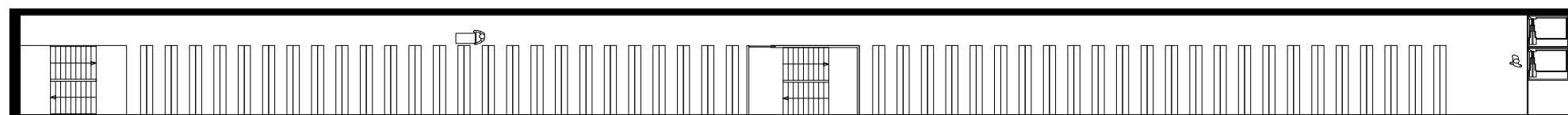
střecha
_kavárna nad prahou



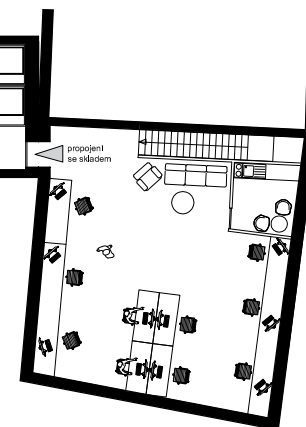
04_380m2
_časopisy_studovny
_počítače_volný výběr
_20 000 svazků



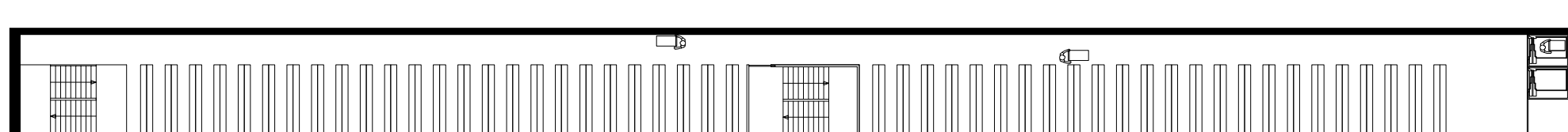
03_380m2
_volný výběr
_řazení podle tématu
_40 000 svazků



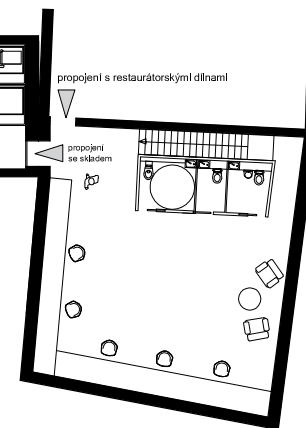
02_380m2
_sklad_řazení podle formátu
_60 000 svazků



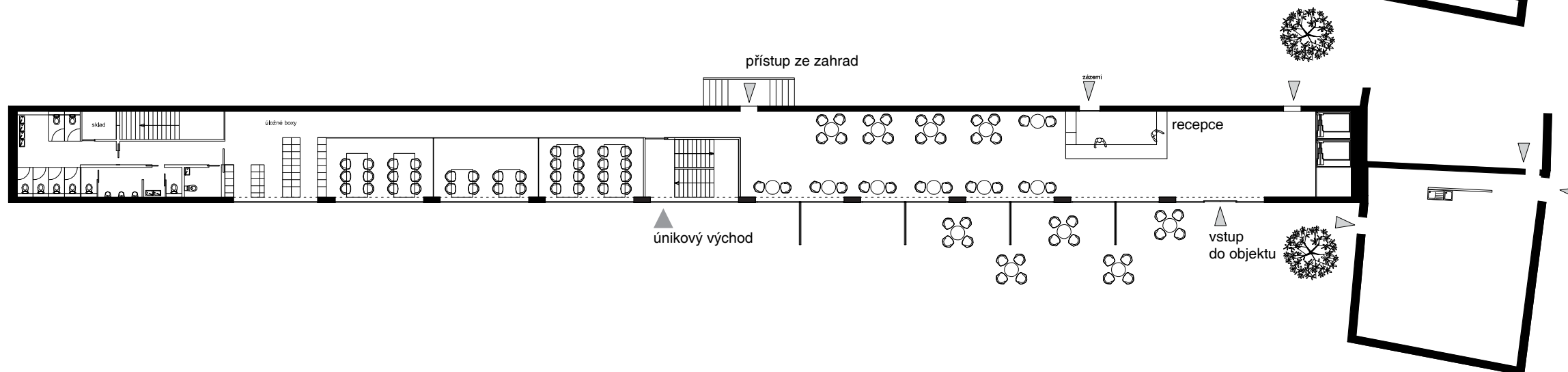
_zázemí pro zaměstnance
_ 10 zaměstnanců
_ stoly, kuchyňka



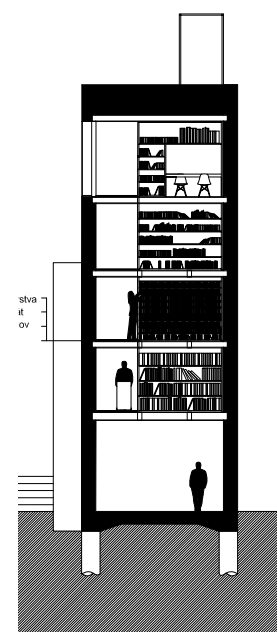
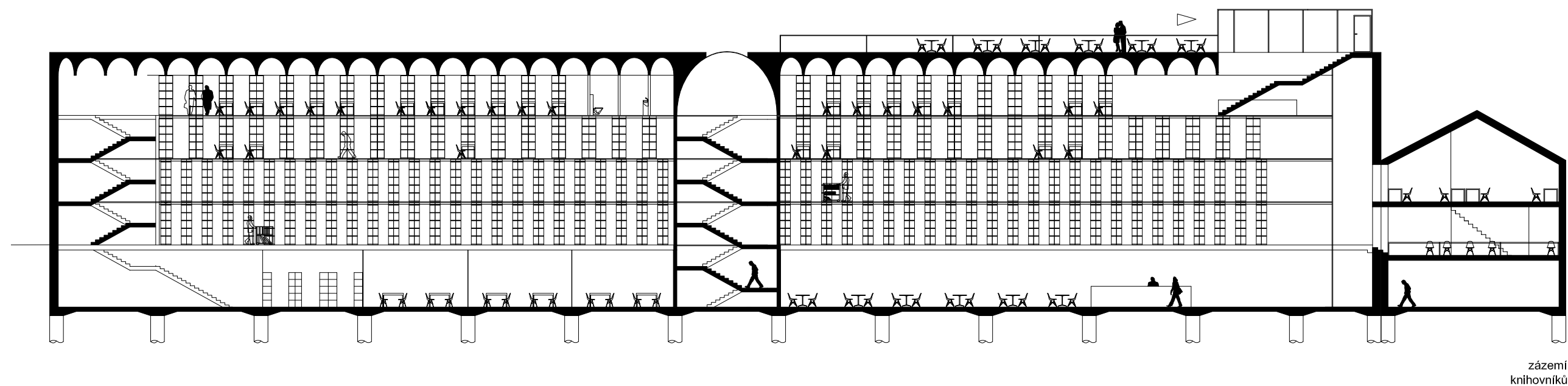
01_380m2
_sklad_řazení podle formátu
_60 000 svazků



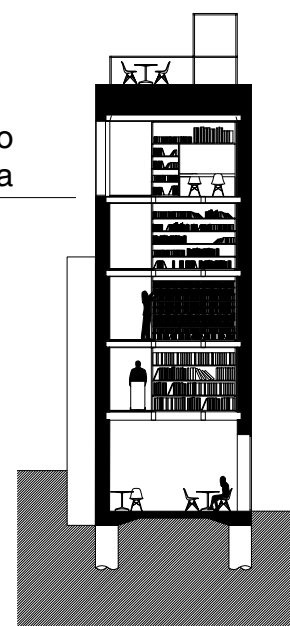
zázemí pro zaměstnance
_toalety
_místnost pro práci s knihami
_dílňa



přízemí_380m2
dílňa
sklad
trafo
prostory galerie

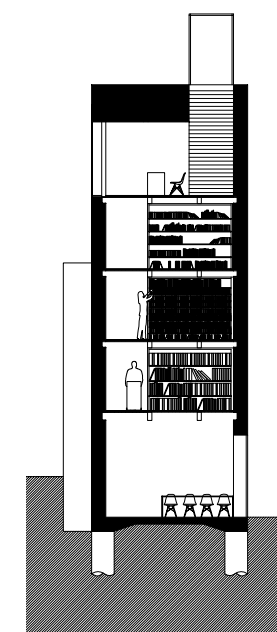
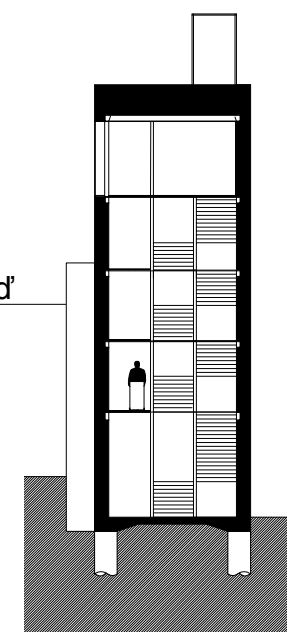


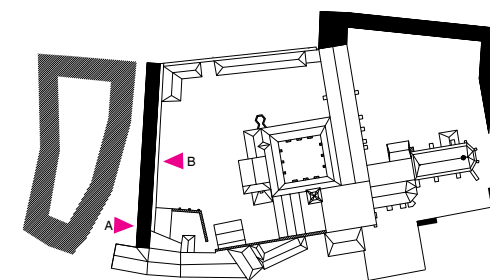
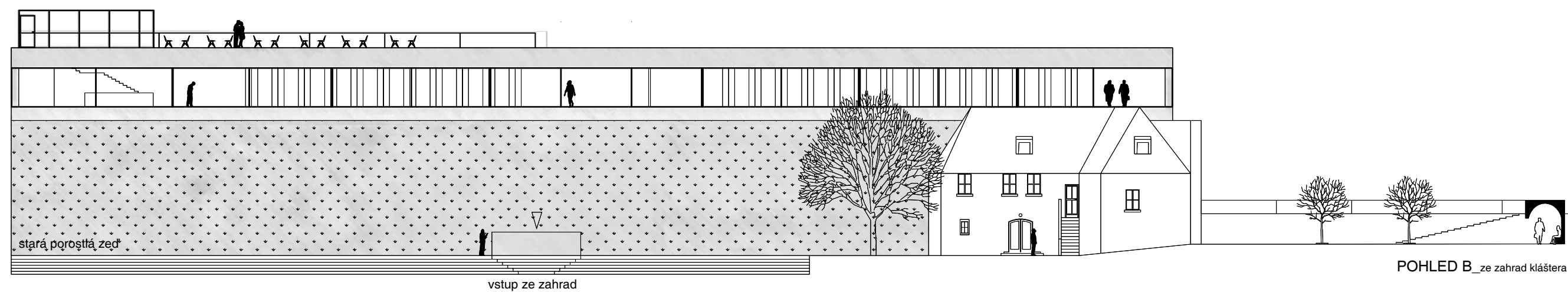
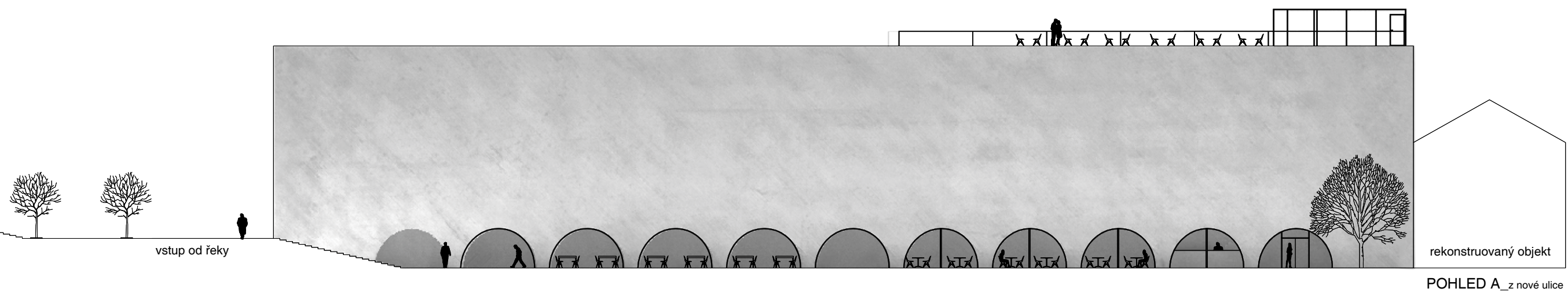
otevřené okno do
zahrad kláštera

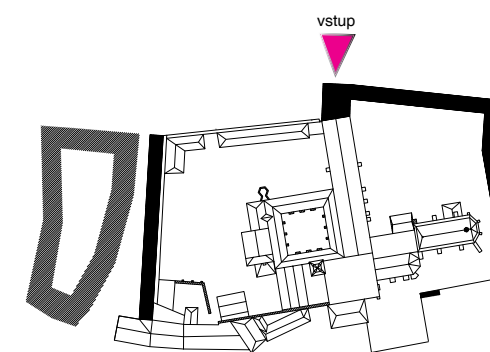
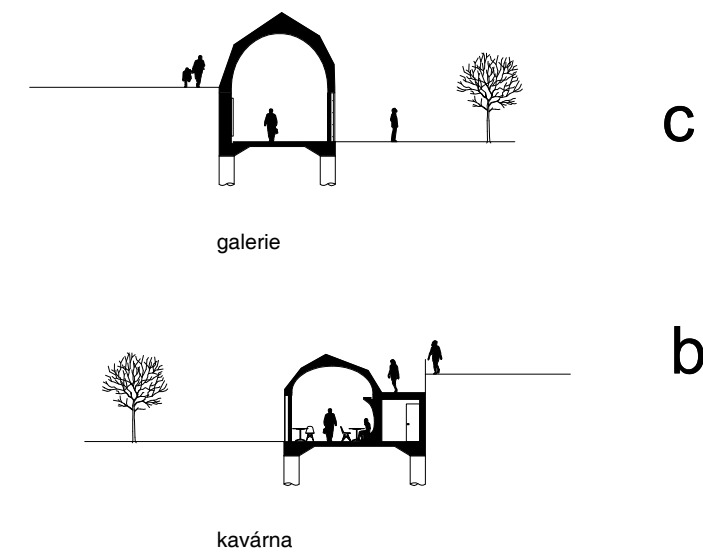
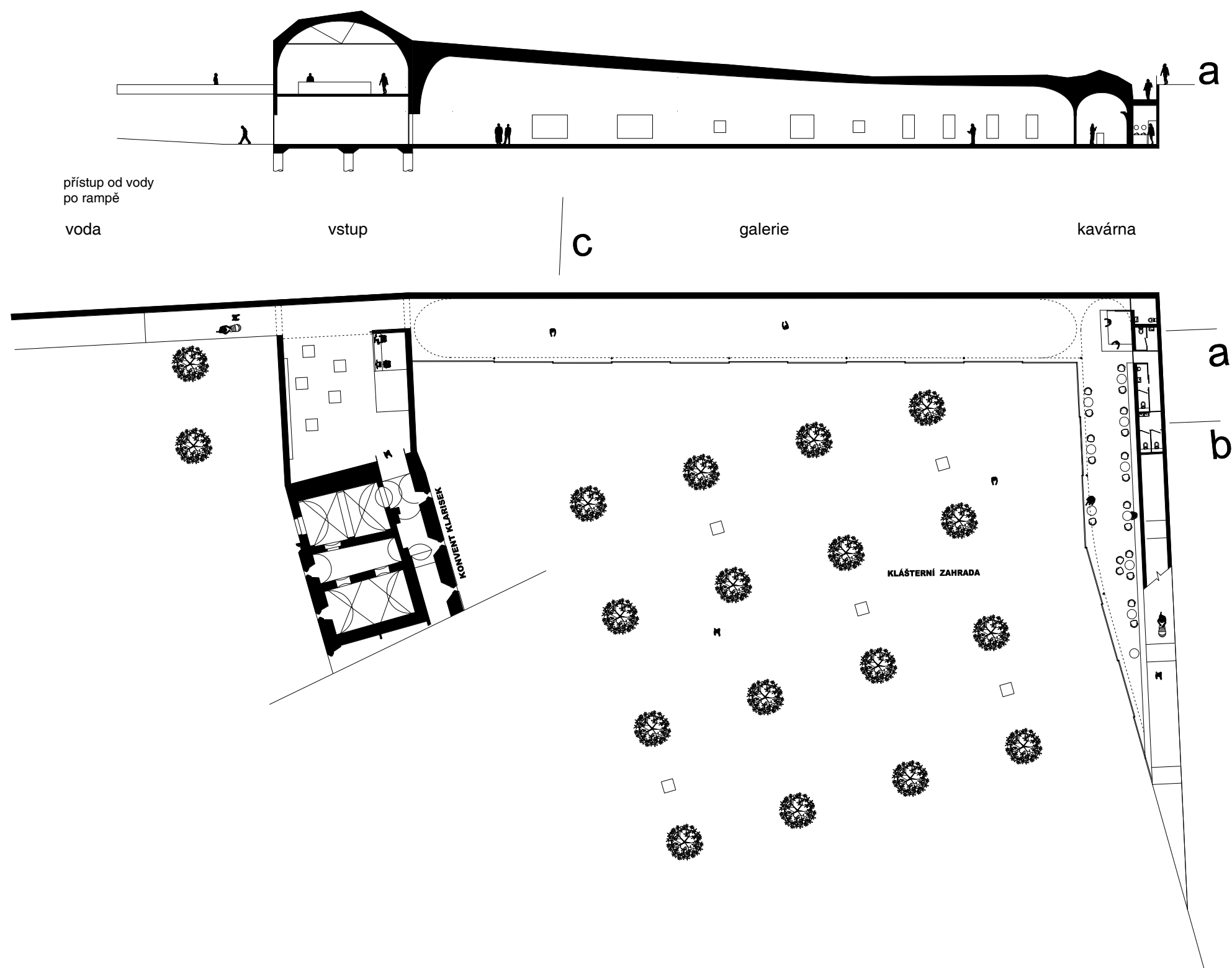


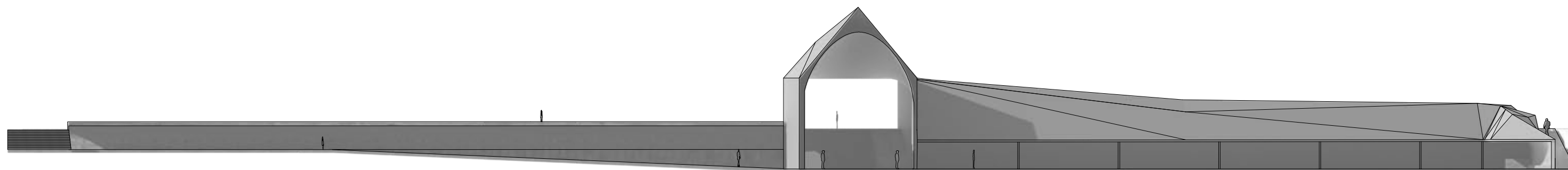
otevřený parter do ulice

stará zeď

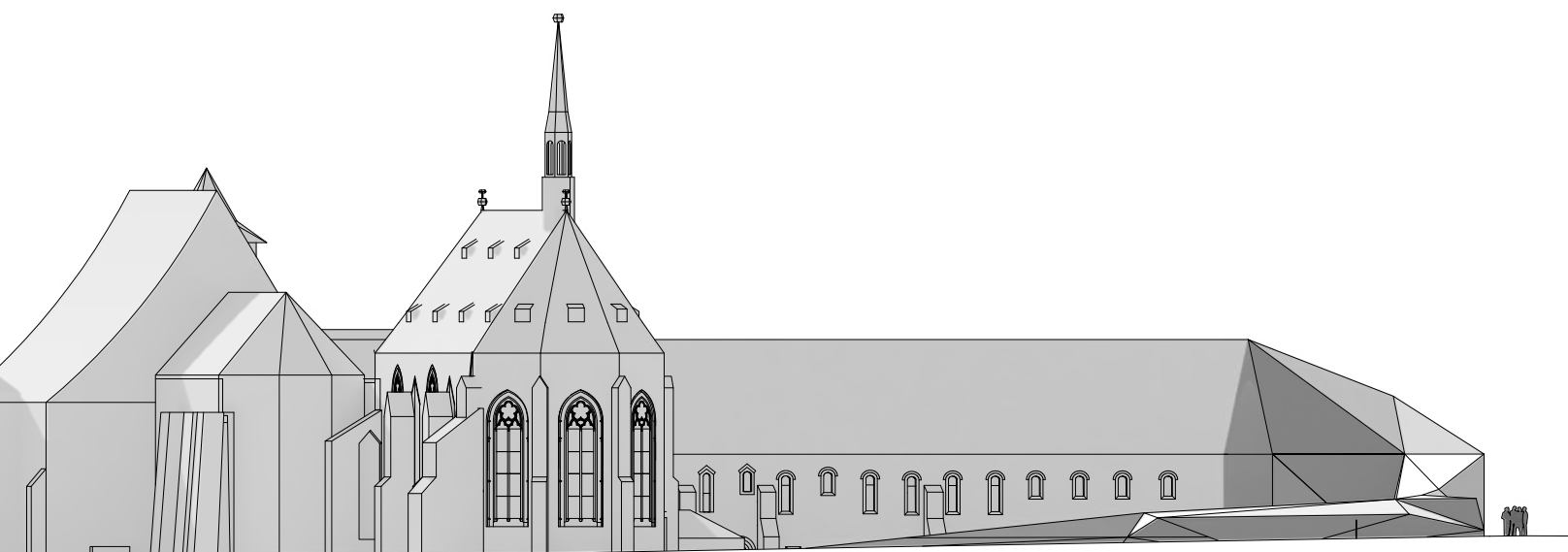








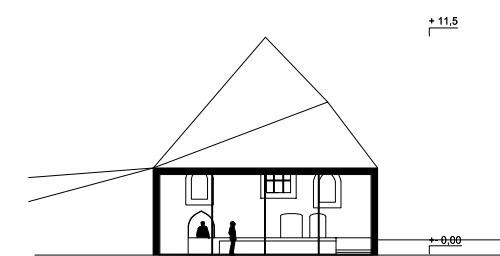
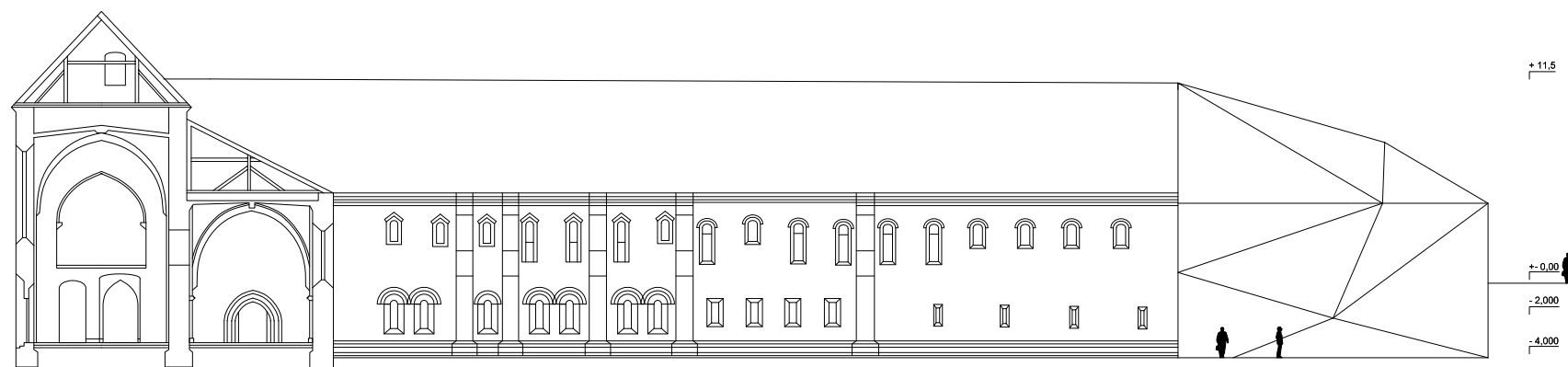
pohled jižní



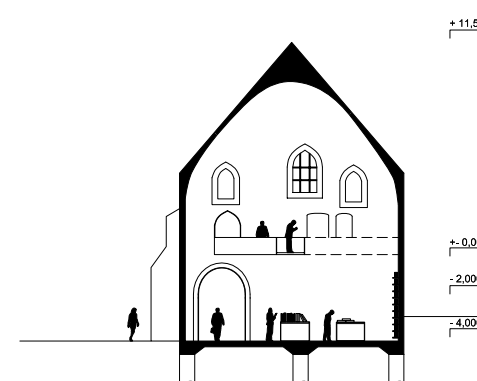
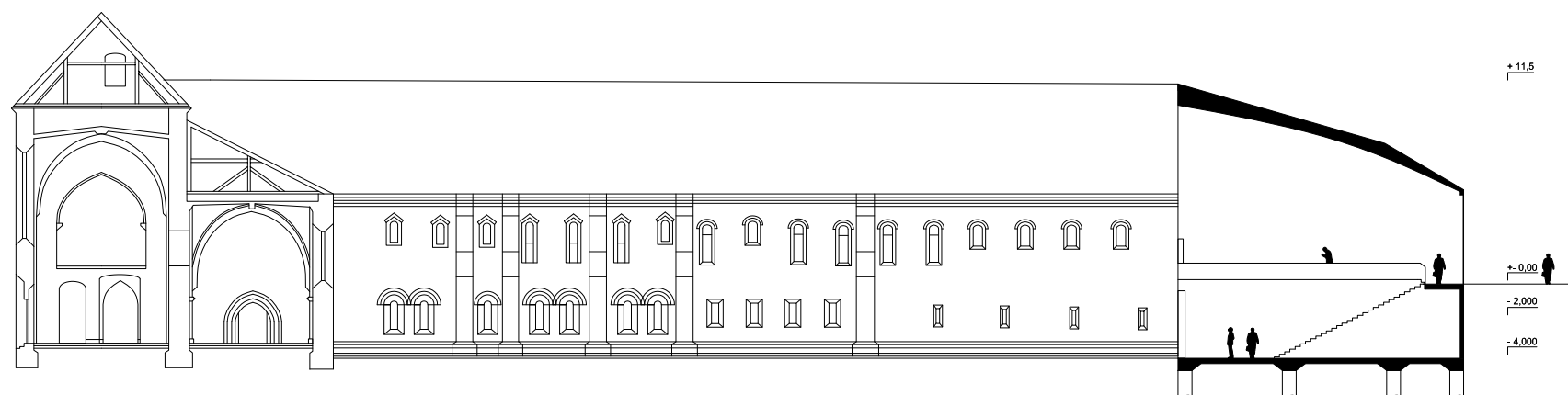
pohled východní



pohled severní

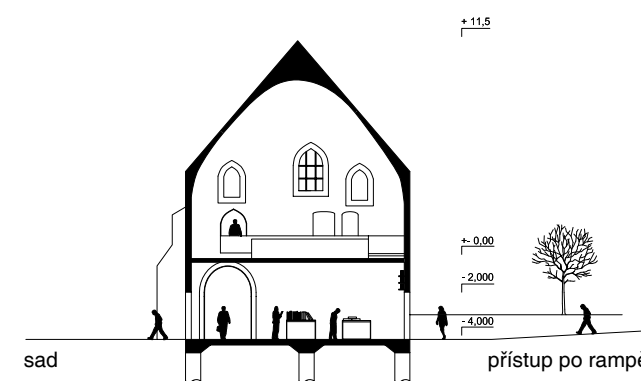
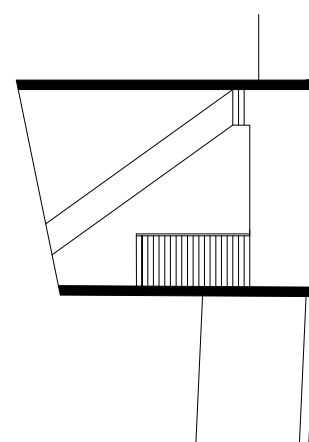
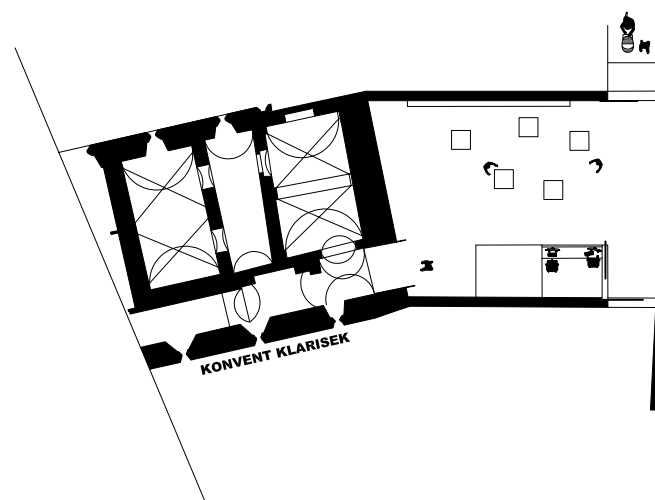


úroveň silnice



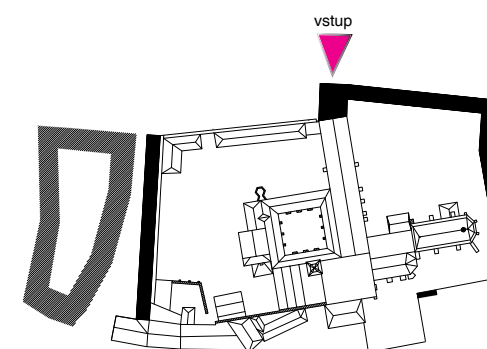
výstup z galerie

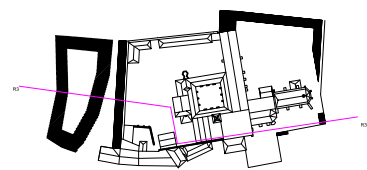
vstup do galerie



sad

přístup po rampě

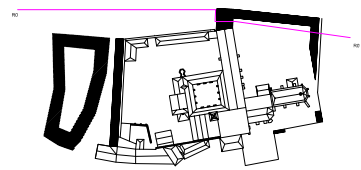




nový městský blok

zahrady kláštera

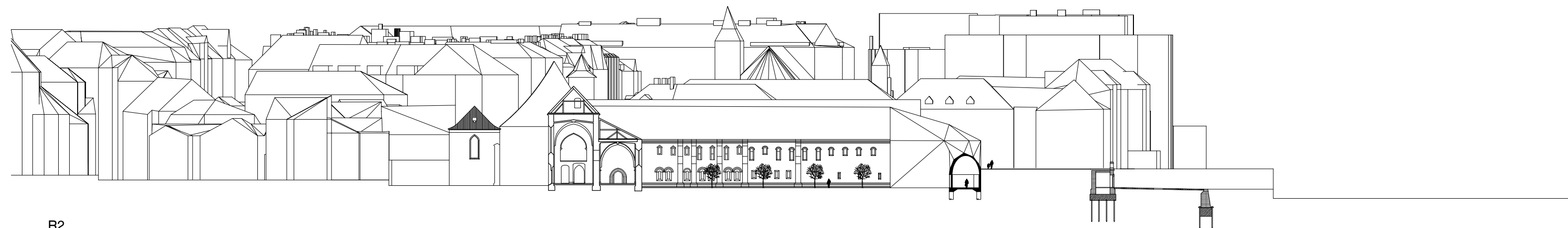
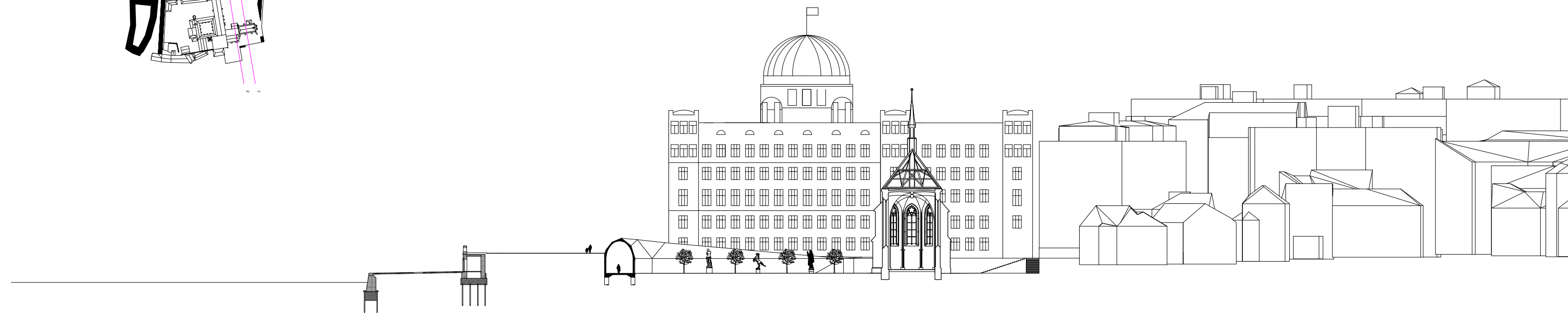
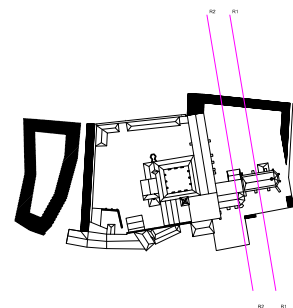




nový městský blok

zahrady kláštera

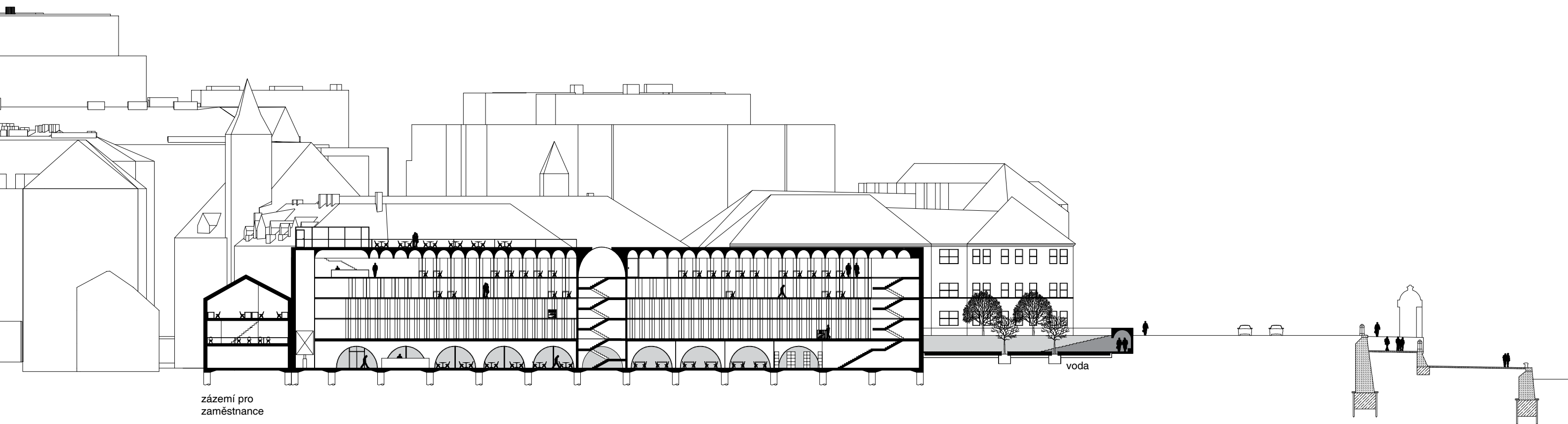
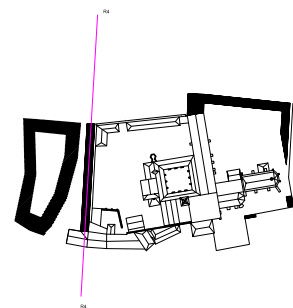
R1



R2

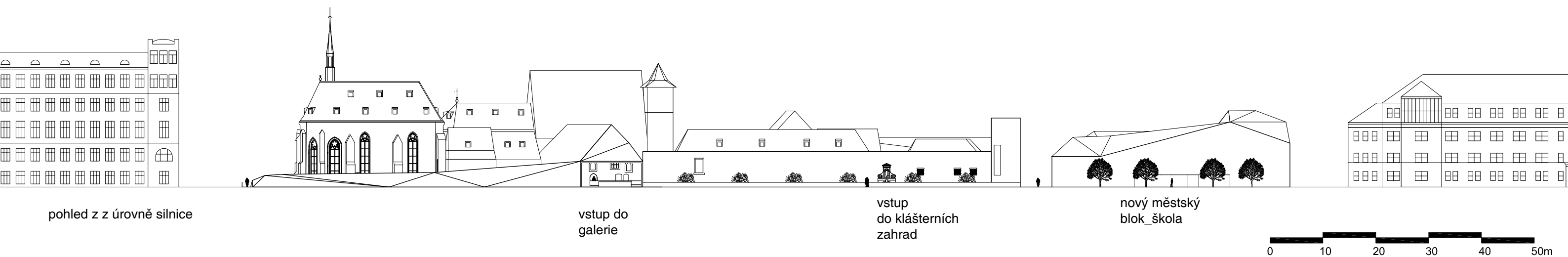
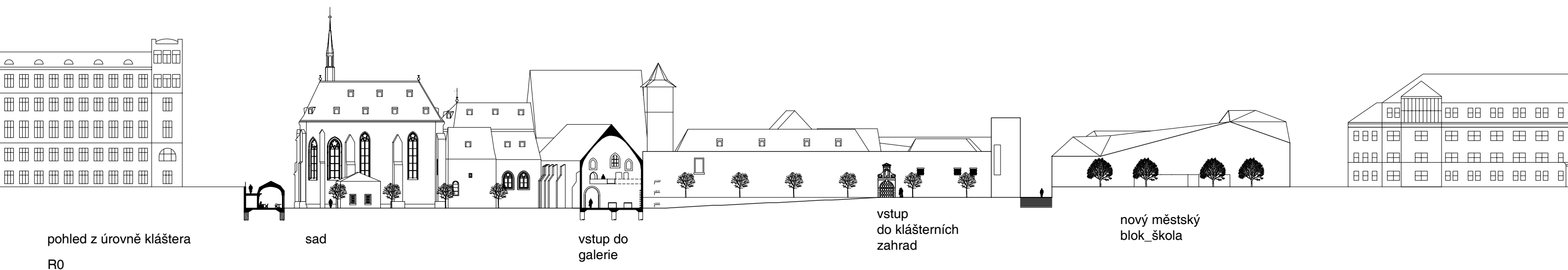
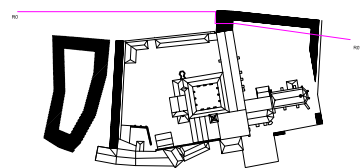


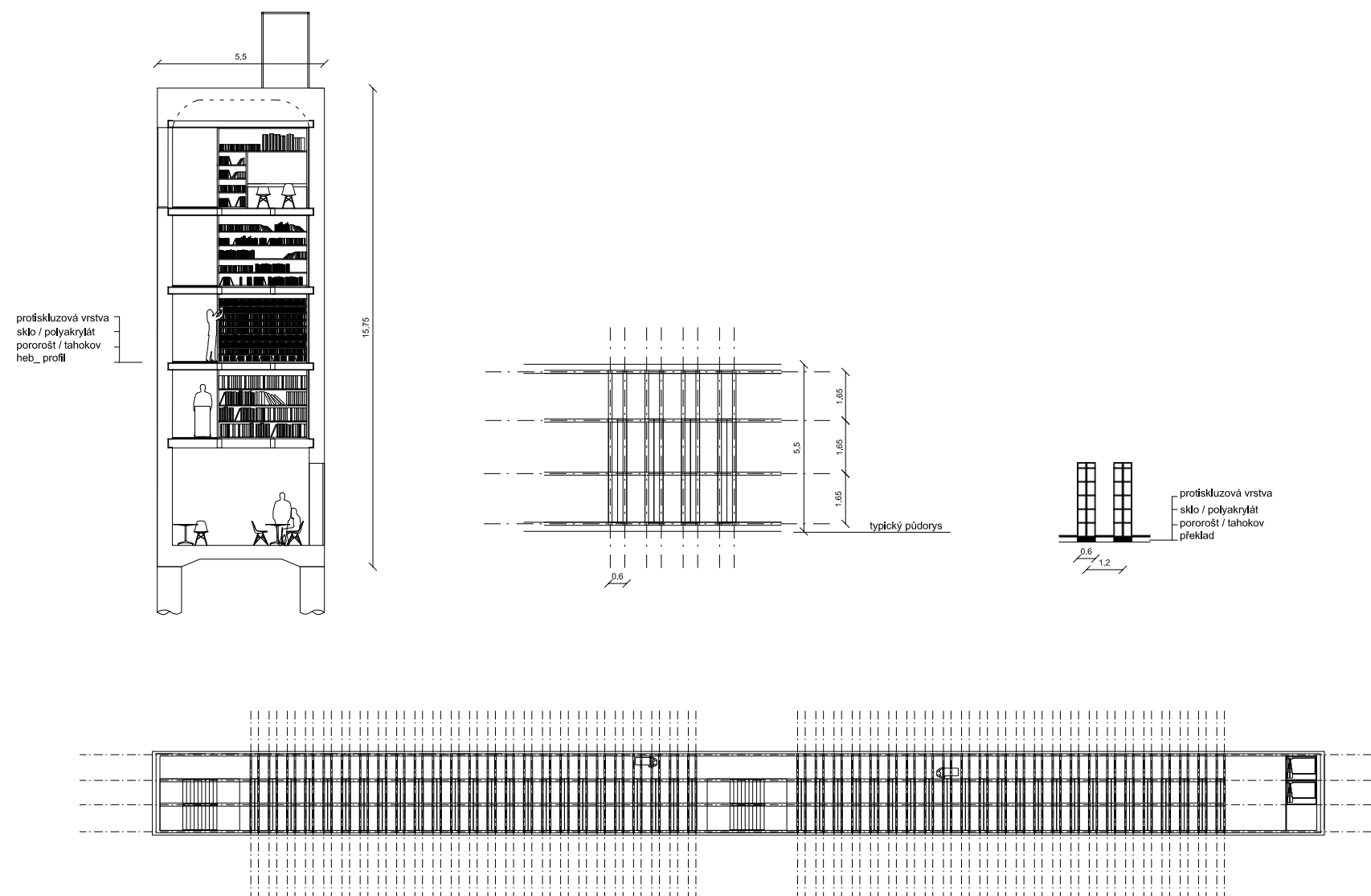
R4

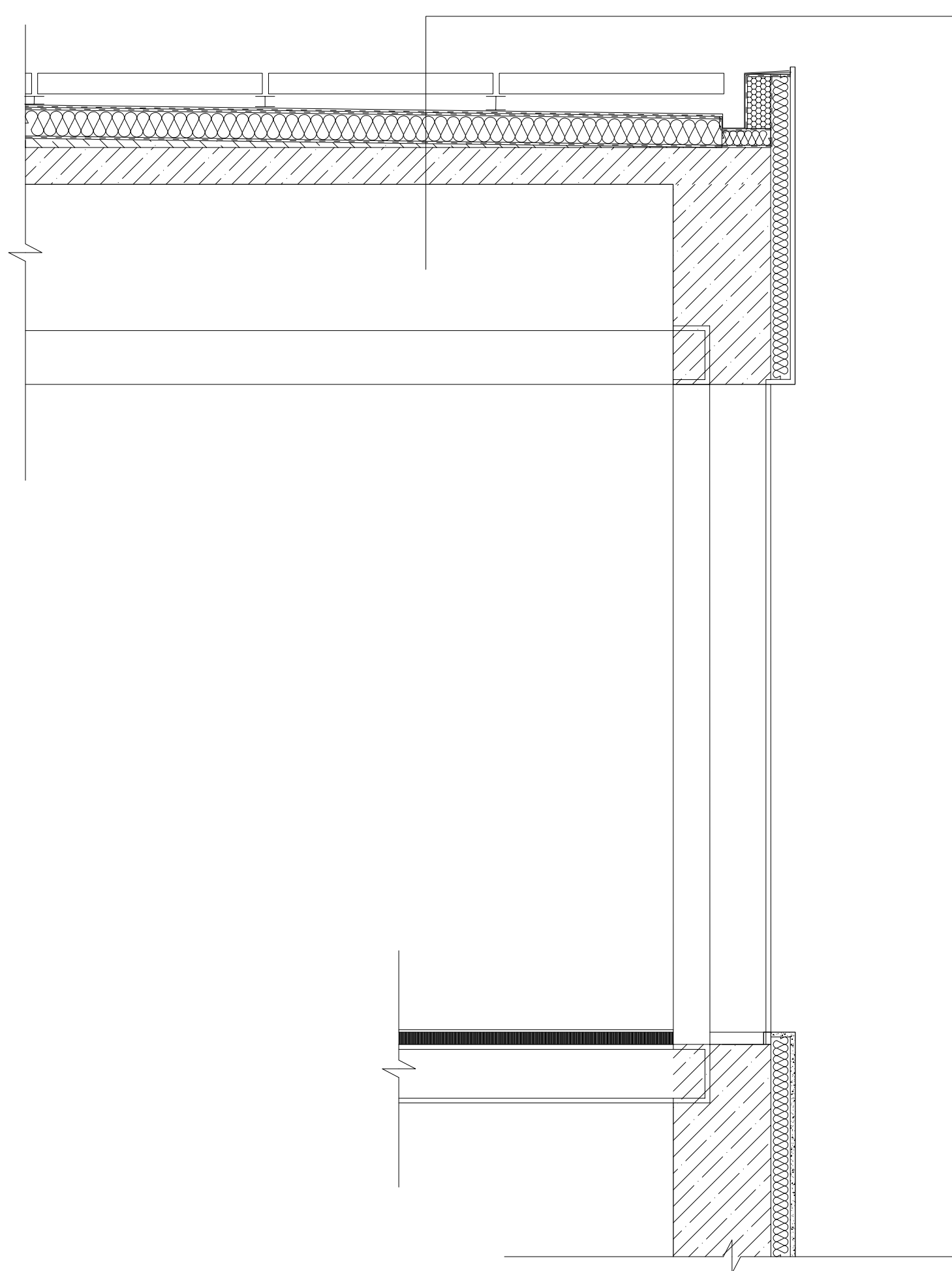


R4

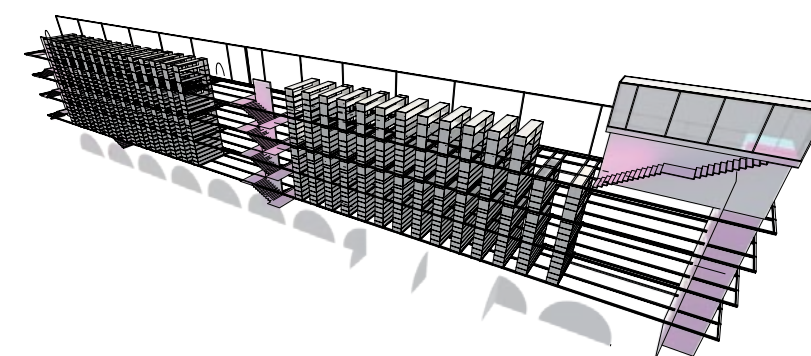
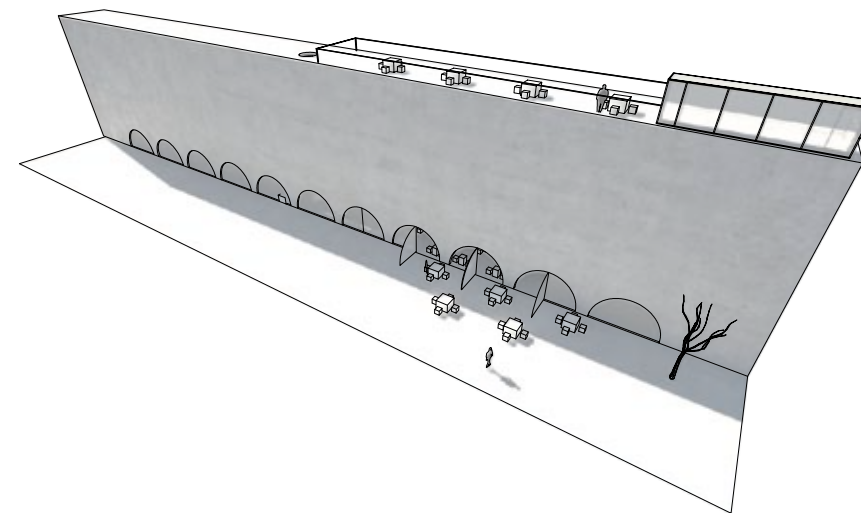
0 5 10 15 20 25m



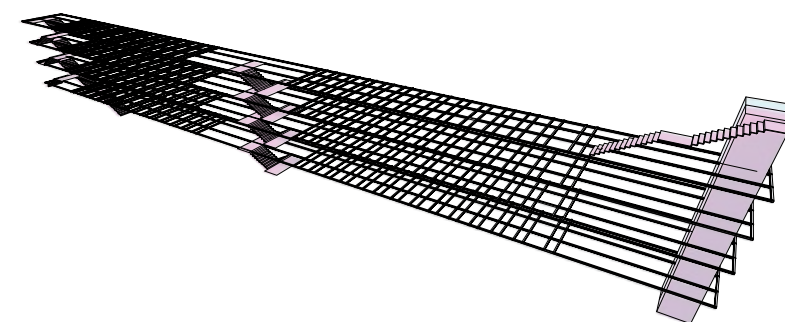




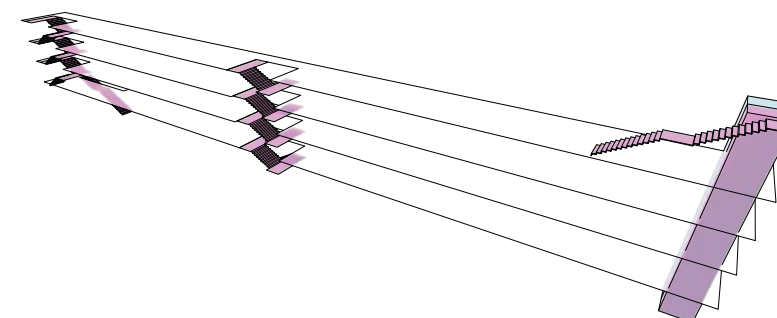
- *desky
- *Dekplan 76 - hydroizolační PVC-P
(mechanické kotvení)
- *Filtek 300 - separační textilie PP
- *EPS 100 S
- *Glastek 40 special mineral - pás SBS modif.asf.
- *Dekprimer - penetrační emulze
- *Spádová vrstva
- *Stropní konstrukce



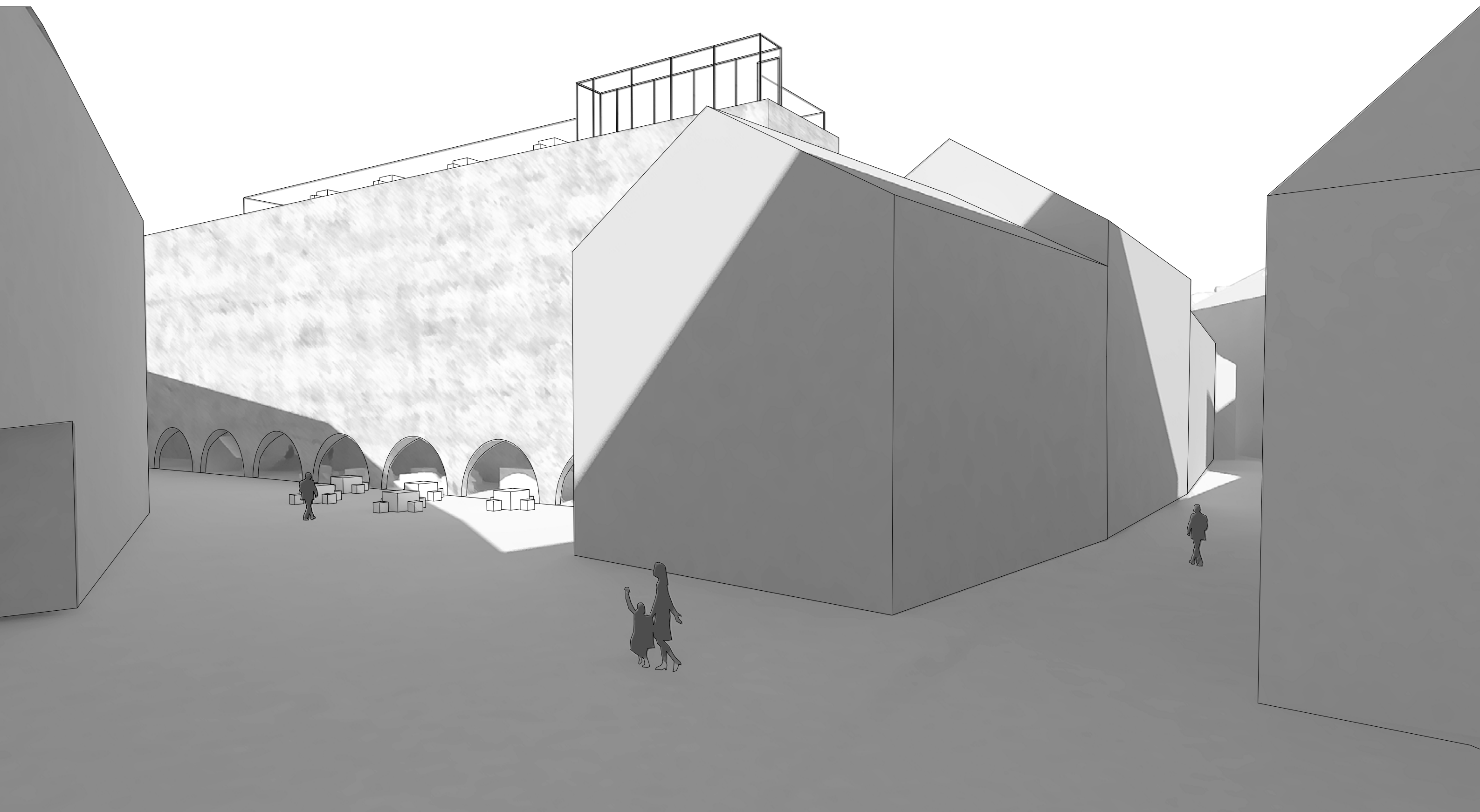
regály



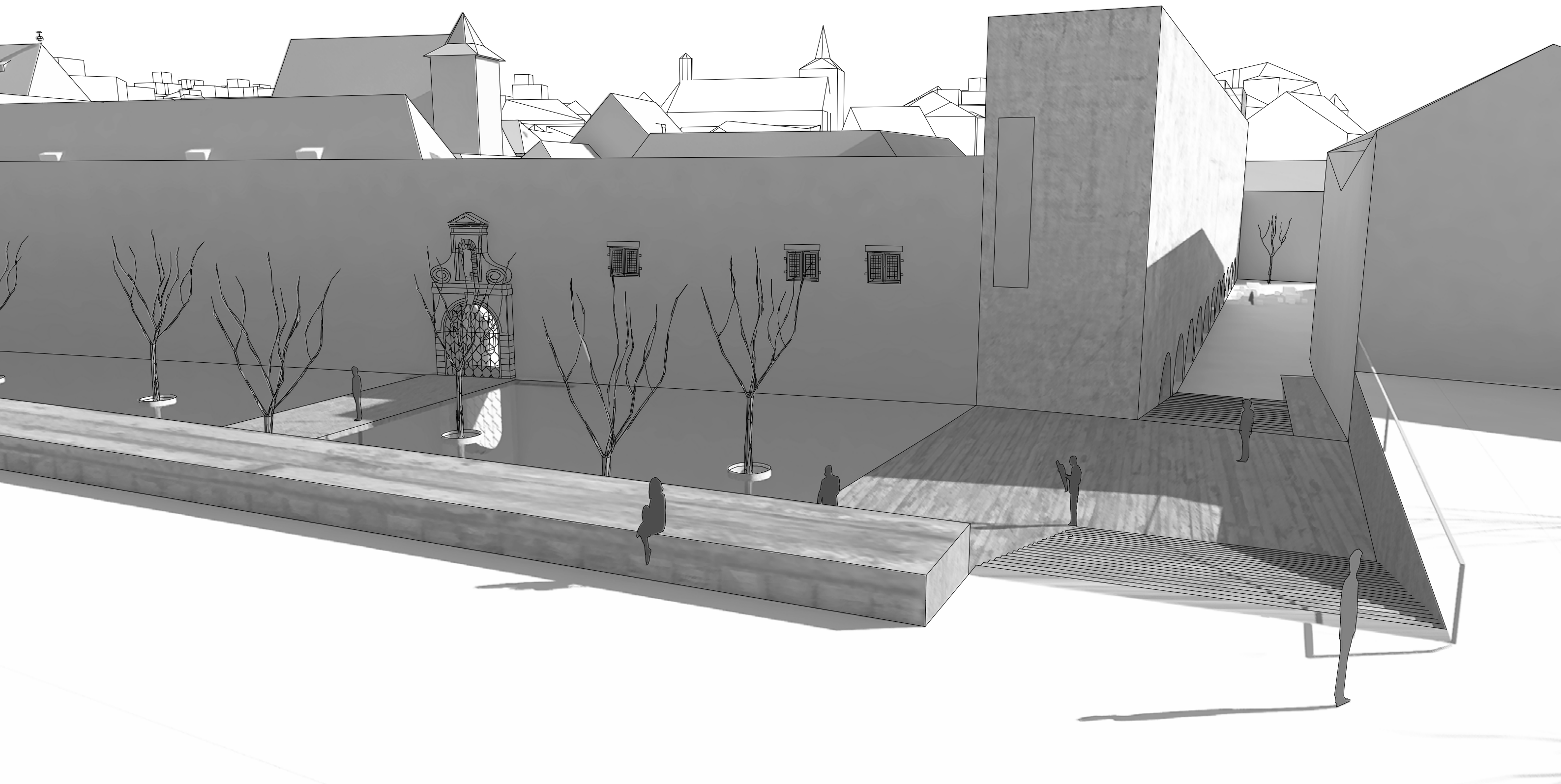
kce podlah

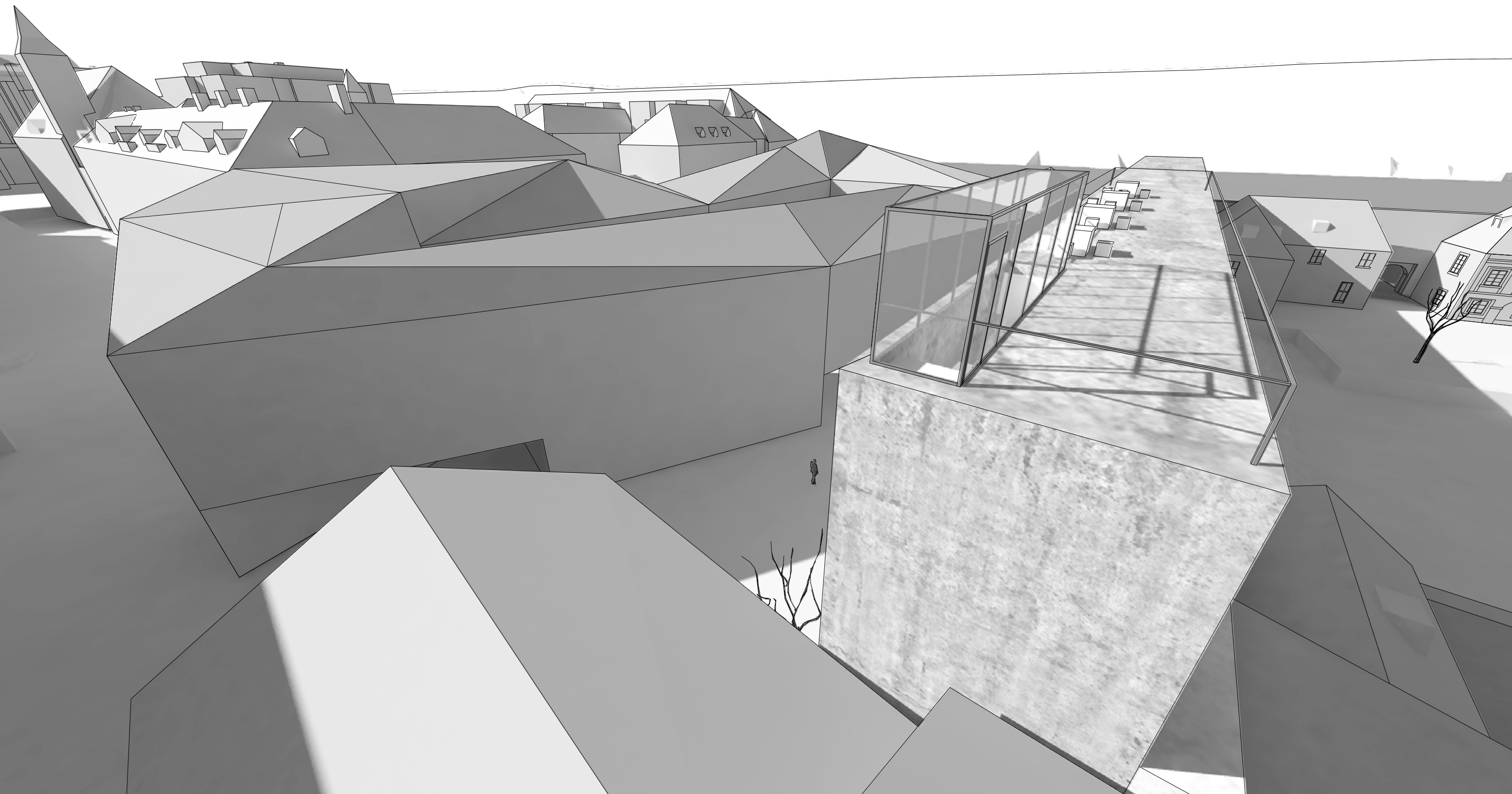


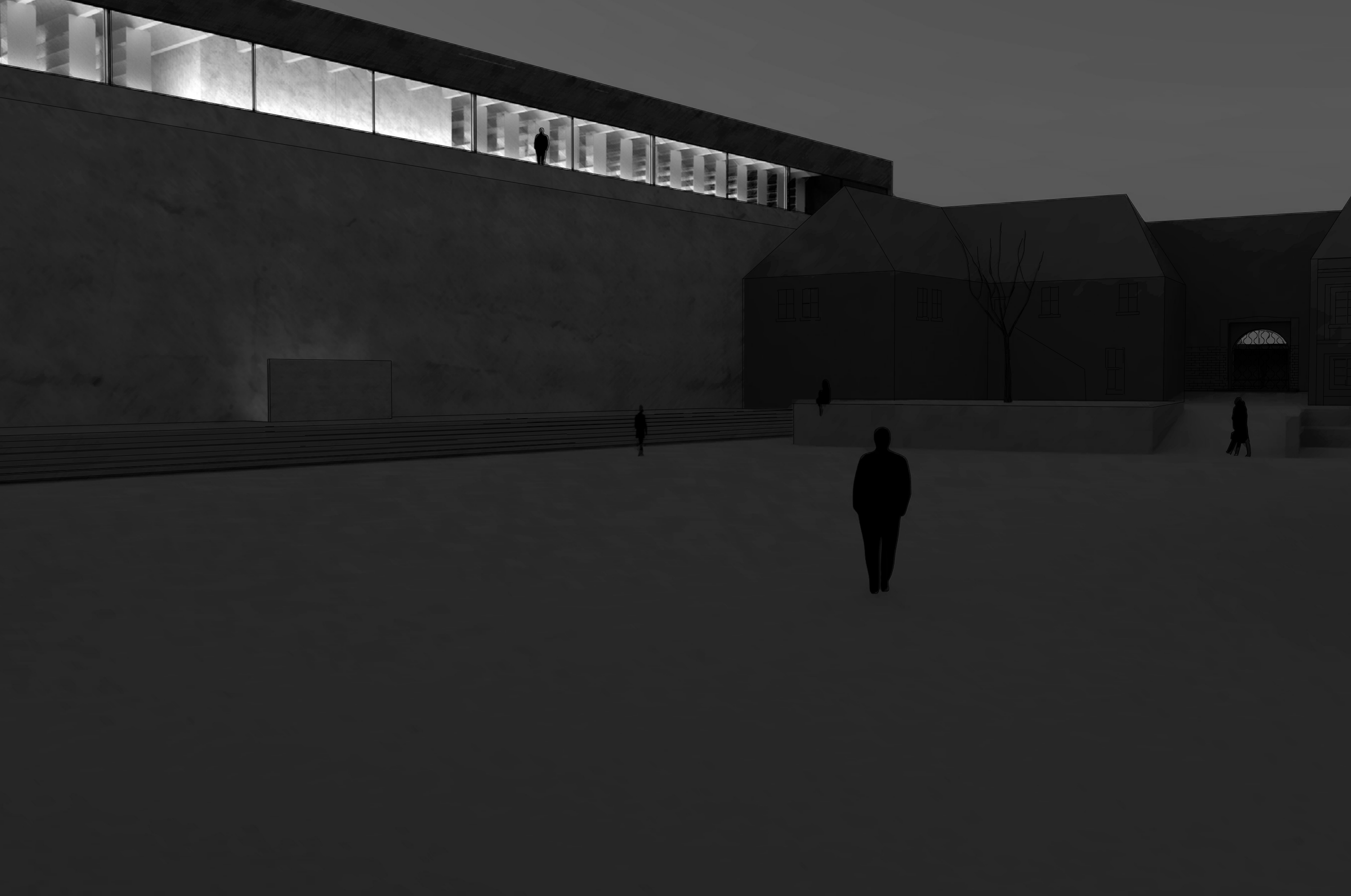
vertikální komunikace

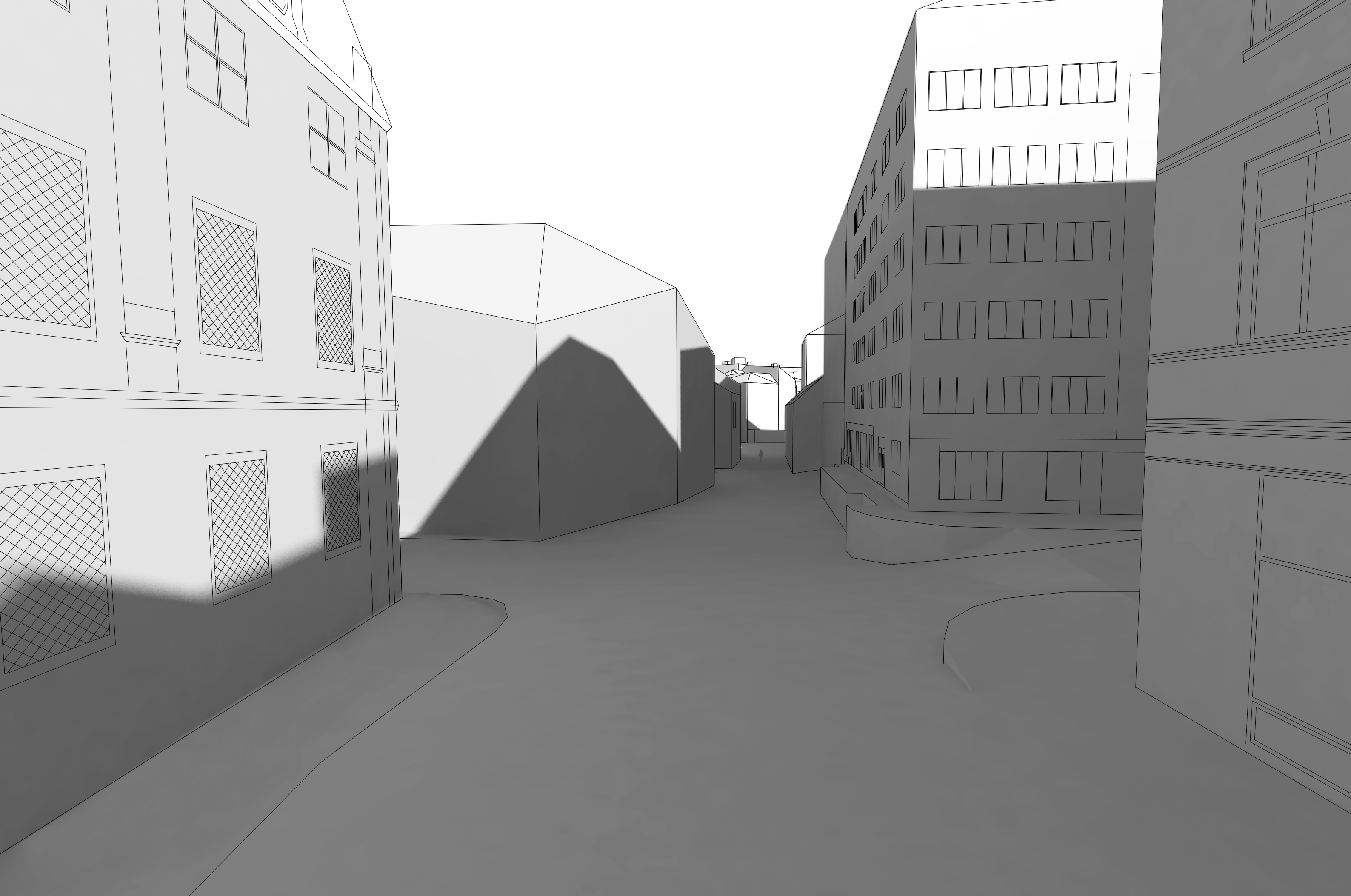


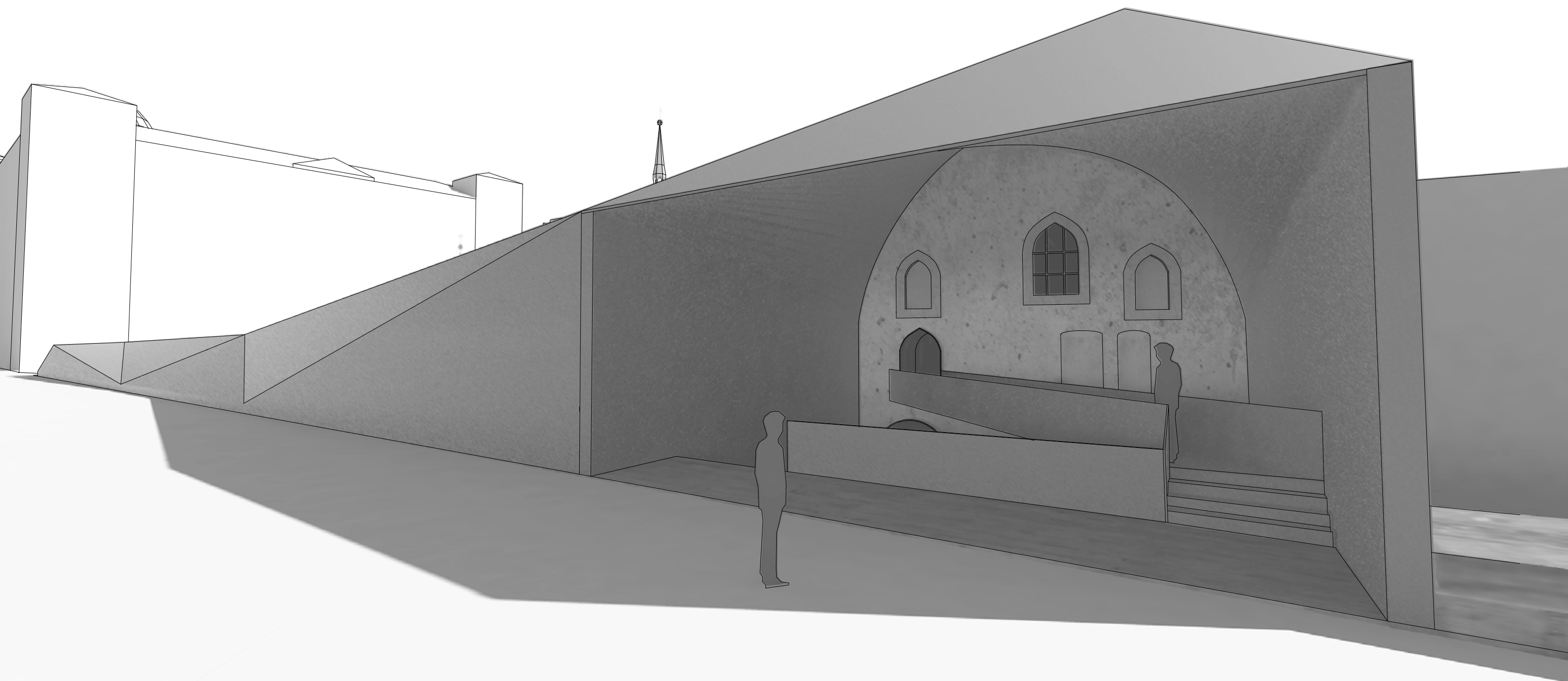


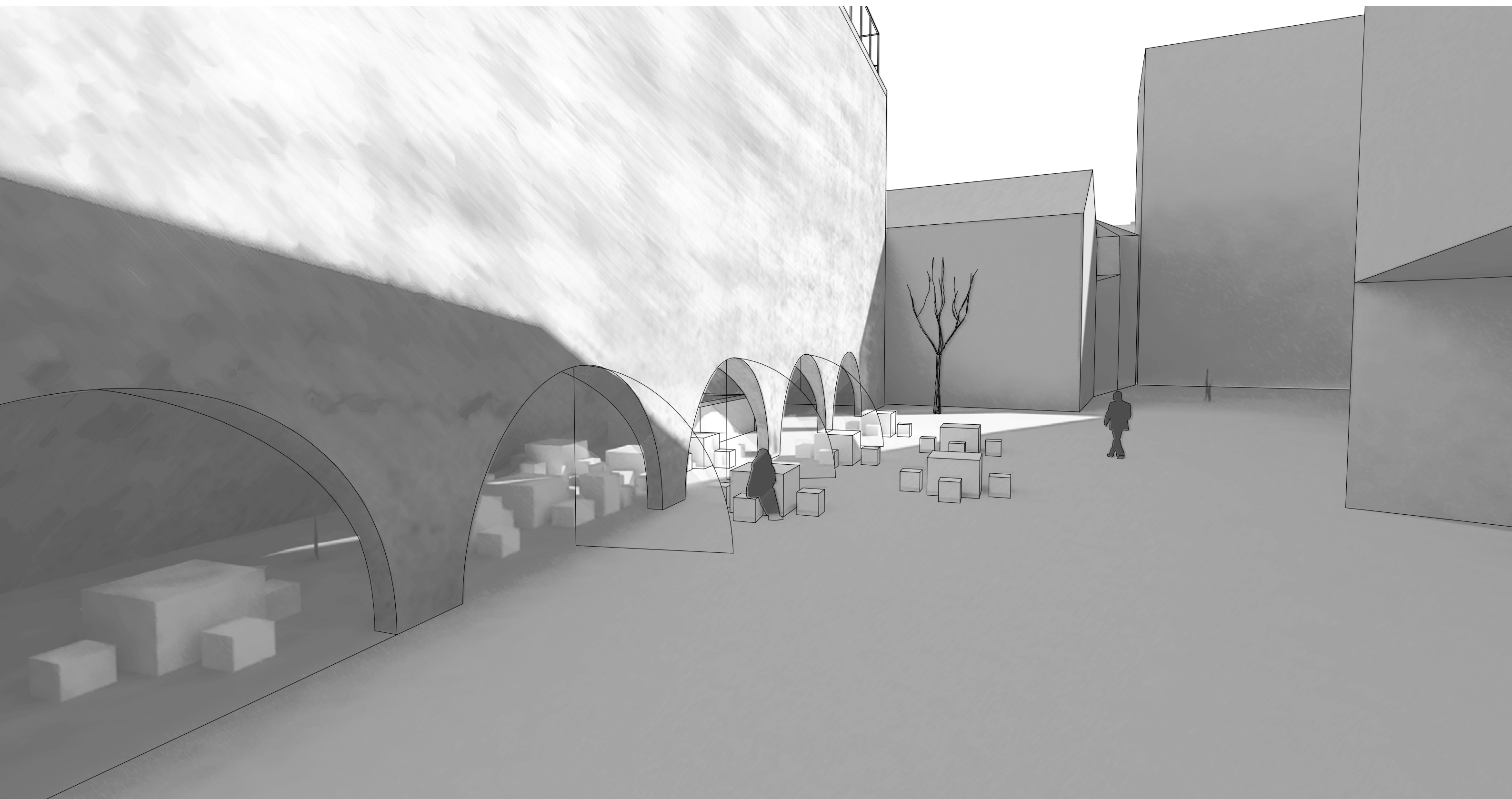


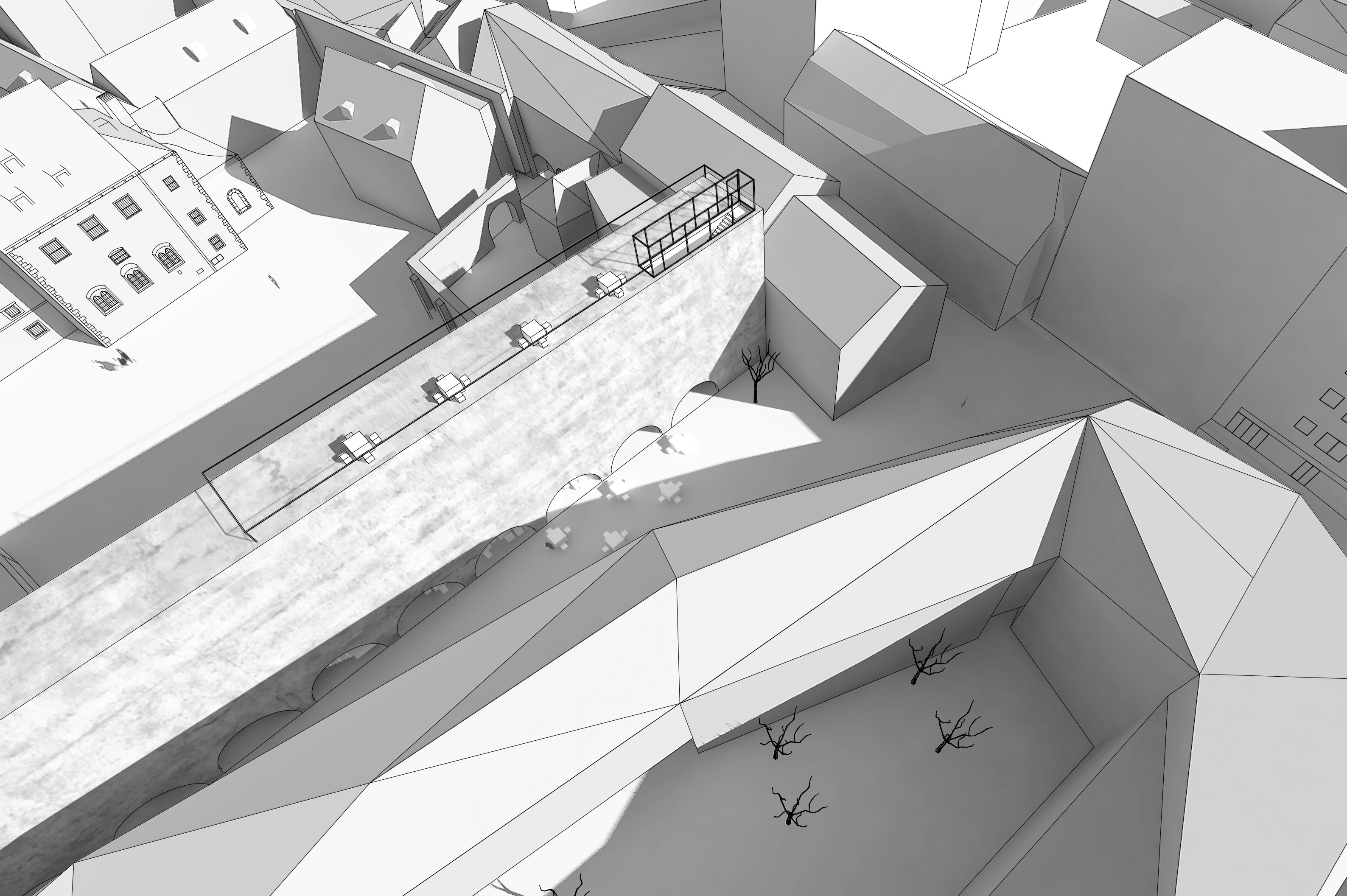


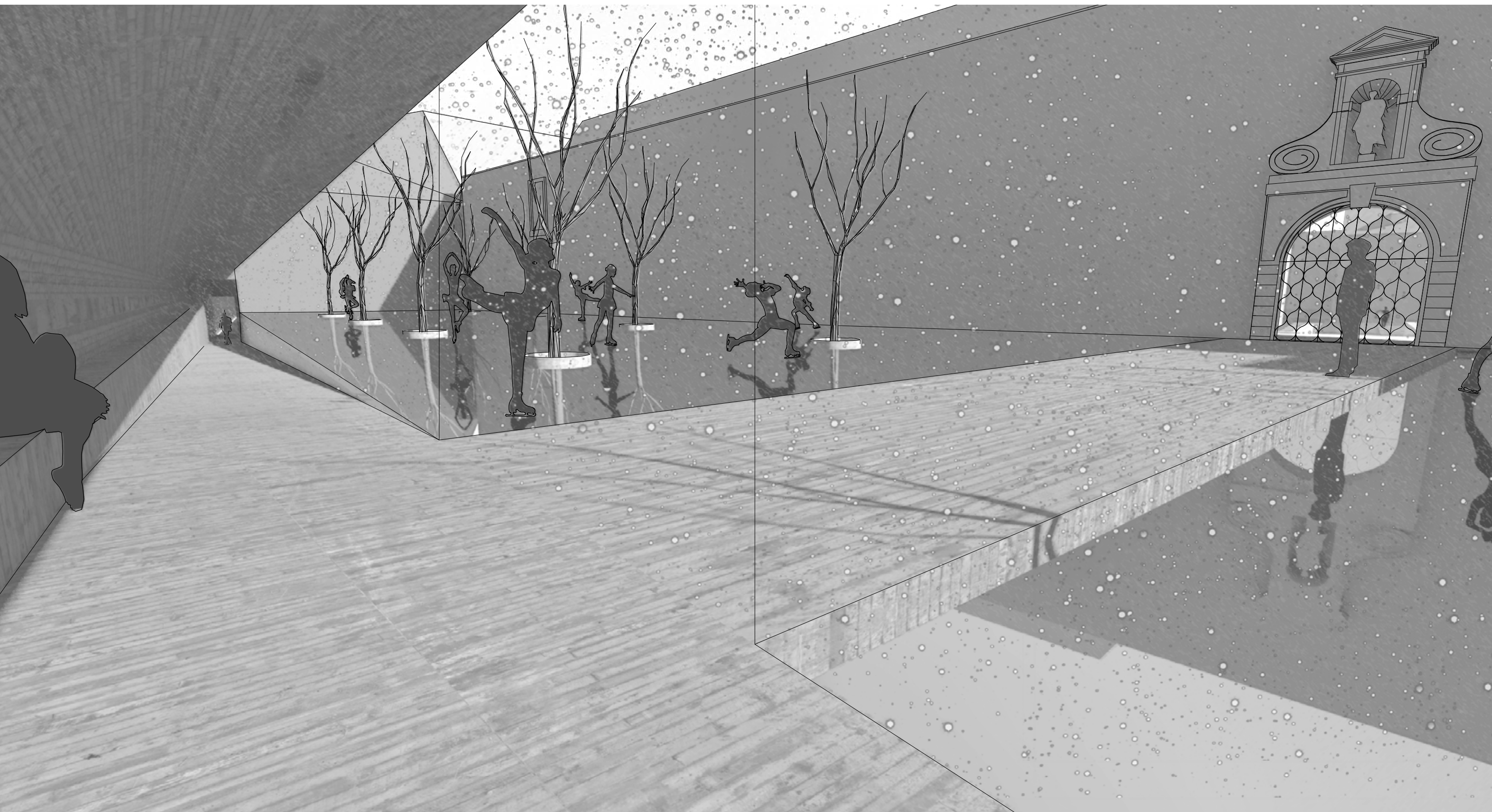






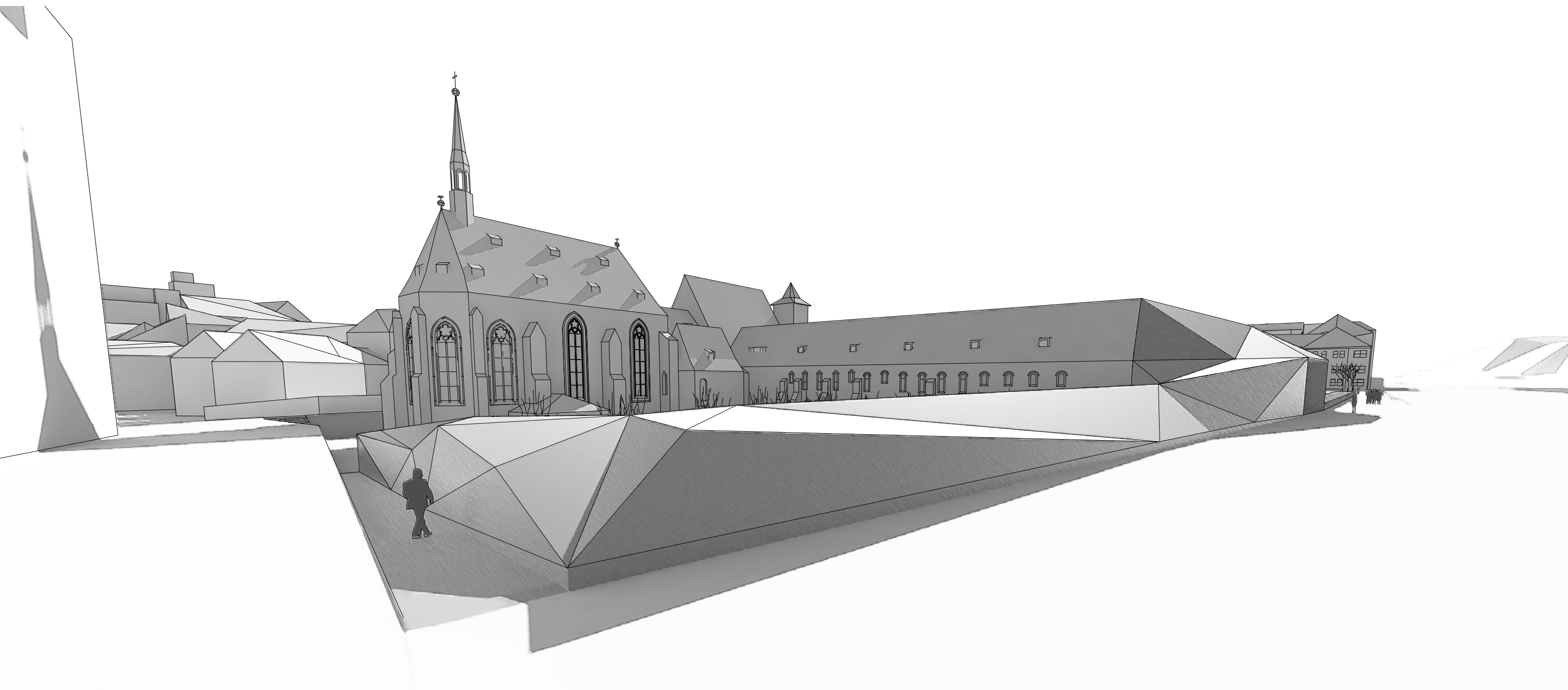
























Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše. Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Poděkování

Děkuji za podporu a pomoc
rodině, hlavně mámě, Kubovi,
Honzákovi, Adamovi
a spolužákům.